

REPUBLIKA

Rok IX

LÓDŹ, PIĄTEK, 12-go CZERWCA 1931 ROKU.

CENA NUMERU 15 GROSZY.

Nr. 159

Strejk tramwajów w Warszawie zakończony

**Komuniści poranili kilku tramwajarzy oraz policjanta
Członkowie komunistycznego komitetu strejkowego zostali aresztowani.**

Warszawa, 11 czerwca.

W ciągu dnia dzisiejszego sytuacja strejkujących w Warszawie tramwajarzy miejskich ulegała kilkakrotnie zasadniczym zmianom.

Rano o normalnej porze wozy tramwajowe i autobusy z remiz wyruszyły na miasto, jednakże w okolicach remiz zgromadzili się liczni pracownicy tramwajowi radzący nad sytuacją. Z jednej strony uznanie przez dyrekcję tramwajów wszystkich żądań tramwajarzy skłaniało do przystąpienia do pracy, z drugiej strony jednak wyteżona agitacja komunistyczna i opanowanie całej akcji strejkowej przez komunistów sprawiało, że pracownicy ociągali się z przystąpieniem do pracy.

W tym stanie rzeczy rozeszła się wiadomość, że w nocy władze bezpieczeństwa zarządziły aresztowania między innymi przywódcami tramwajarzy komunistycznych, a w pierwszym rzędzie **ARESZTOWANO PRZEWODNICZĄCEGO KOMUNISTYCZNEGO KOMITETU STREJKOWEGO ROBOTNIKA OSTROWSKIEGO ORAZ 18 JEGO TOWARZYSZY.**

Na wiadomość o aresztowaniu przywódców komunistycznych, część tramwajarzy grupujących się przy związkach zawodowych Ch. D., NPR. i PPS. fr. rew. zdecydowało się przystąpić do pracy.

Między godz. 9 a 10 rano na ulicach stolicy ukazały się pierwsze wozy tramwajowe, eskortowane przez policję. Dwóch policjantów dyżuruowało przy motorniczym a jeden przy każdym z konduktorów.

Od godz. 11 kursowało po mieście

Nowe zastępstwo Banku Polskiego

otwarte będzie w Kamieniu Koszyrskim.

Dnia 11 b. m. odbyło się posiedzenie Rady Banku Polskiego pod przewodnictwem prezesa dr. Władysława Wróblewskiego, na którym Rada wysłuchała sprawozdań Dyrekcji oraz komisji Rady o położeniu gospodarczym i działalności Banku w maju r. b. Ponadto Rada załatwiła sprawy administracyjne, między innymi postanowiła otworzyć zastępstwo Banku w Kamieniu Koszyrskim (okręg oddziału w Brześciu n/B).

Senator Lebrun

nowym prezydentem senatu francuskiego.

Paryż, 11 czerwca.

W czwartek o godzinie 3-iej po południu w pałacu luksemburskim rozpoczęły się wybory prezydenta senatu na miejsce byłego prezydenta Doumera.

Wybrano kandydata stronnictwa prawicowych senatora Lebruna, który otrzymał 147 głosów, wówczas gdy na jego kontrkandydata Jeanneney padło 139 głosów.

Wybory były niezwykle ułatwione z tego powodu, iż do urny stawalo tylko dwóch kandydatów.

Nowoobрани prezydent senatu inżynier Albert Lebrun urodził się w roku 1871 w Mercy le Haut. W roku 1898 został wybrany do parlamentu i 3 razy piastował teke ministra kolonii.

58 pociągów tramwajowych na ogólną liczbę 278 pociągów, wypuszczanych na ulice codziennie.

Pierwsze autobusy wyruszyły na miasto o g. 12 w południe. Wkrótce po częściowym wznowieniu ruchu tramwajowego i autobusowego

ROZESZŁY SIĘ WIADOMOŚCI O NAPADACH ZORGANIZOWANYCH PRZEZ BOJÓWKI KOMUNISTYCZNE

NA WOZY TRAMWAJOWE.

Napady miały miejsce przeważnie na przedmieściach. Ogółem dokonano 6 napadów, głównie w okolicach Woli i na Pradze gdzie nawet

DOSZŁO DO STRZELANINY

między napadającymi a policją.

W kilkunastu wozach tramwajowych wybito szyby.

DWUCH MOTORNICZYCH ZOSTAŁO

Zamówienia sowieckie w Polsce

Huty górnośląskie dostarczą Sowietom 300.000 tonn wyrobów metalowych.

Warszawa, 11 czerwca.

W związku z trudnościami jakie wynikły w rokowaniach między sowieckim przedstawicielstwem handlowym w Niemczech, a hutami w Westfalji dowiadujemy się, że dziś sfinalizowano nowe zamówienia sowieckie dla hut górnośląskich:

Huty polskie uzyskały dodatkowe zamówienie na 25.000 ton żelaza i 2.000 ton blachy żelaznej dla dynamomaszyn. W ten sposób huty polskie w roku bieżącym mają dostawić dla przedstawicielstwa handlowego Sowietów około 300.000 tonn wyrobów metalowych.

Strejk kin warszawskich zakończony

Właściciele kinoteatrów nie chcą przyczynić się do powiększenia kadr bezrobotnych.

Warszawa, 11 czerwca.

Dziś odbyło się w Warszawie zebranie walne właścicieli kin, którzy strejkują już od początku miesiąca. Właściciele kin zdecydowali się uruchomić kina od jutra, lub od soboty, jednakże nie cofnąć wniosku z żądaniem obniżenia o połowę na okres letni podatku widowiskowego pobieranego przez magistrat.

Do zaniechania strejku przyczynił się względnie prawdziwie godny uznania.

Właściciele kin uznali mianowicie, że w obecnej ciężkiej sytuacji ekonomicznej nie mają prawa powiększać kadr bezrobotnych przez pozabawienie pracy kilku set pracowników kinowych, którzy z powodu strejku stracili zajęcie i zarobek.

Istnieje uzasadniona nadzieja, że magistrat warszawski uzna również obywatelskie stanowisko właścicieli kin i podatek na okres miesięcy lipca i sierpnia zredukuje.

Minister Matuszewski

nie obejmie stanowiska prezesa Banku Gospodarstwa Krajowego. — Gen. Górecki nie ustąpi.

Warszawa, 11 czerwca

Od kilku dni w prasie ukazują się notatki o mającej rzekomo nastąpić w najbliższych dniach zmianie na stanowisku prezesa Banku Gospodarstwa Krajowego. Na miejsce prezesa dr. Romana Góreckiego ma być powołany, wedle tej pogłoski, b. minister skarbu Ignacy

Matuszewski.

Ze strony miarodajnej komunikują nam, że pogłoska ta jest nieprawdziwa, tak samo, jak nieprawdziwa była pogłoska, która krążyła w ubiegłym tygodniu o mającym nastąpić ustąpieniu p. prezesa Góreckiego z Banku Gospodarstwa Krajowego.

Normalny kurs dolara na giełdzie warszawskiej

Nie będzie zakazu wywozu walut ani też ograniczeń wyjazdów zagranicę.

WARSZAWA, 11 czerwca.

Na giełdzie warszawskiej po trzech dniach haussy na dolary w ciągu dnia dzisiejszego nastąpiło całkowite uspokojenie. Dolar powrócił do kursu normalnego a jednocześnie z Berlina sygnalizują również uspokojenie się giełdy tamtejszej.

ZE STRONY URZĘDOWEJ UKAZAŁO SIĘ ENERGICZNE ZAPRZECZENIE POGŁOSK, JAKOBY RZĄD ZAMIERZAŁ WPROWADZIĆ ZAKAZ

WYWOZU WALUT ZAGRANICZNYCH LUB WYDAĆ SZEREG ZARZĄDZEŃ MAJĄCYCH NA CELU WSTRZYMANIE WYJAZDÓW ZAGRANICĘ.

Oble te pogłoski uznaje rząd za nieprawdziwe i nielogiczne, chociażby z tego względu, że stoją one w sprzeczności z liberalną polityką gospodarczą rządu, która wyraża się między innymi w wydaniu zarządzenia o zachowanie tajemnic prywatnych wkładów w bankach

RANNYCH NOŻAMI JEDEN POLICJANT POSTRZELONY, A KILKU KONDUKTORÓW POBITYCH DO KRWI.

Okolo godz. 1 sytuacja znacznie się poprawiła o tyle, że coraz więcej tramwajarzy zaczęło się zgłaszać do pracy i uruchamiać wozy tramwajowe, tak że w godzinach popołudniowych kursowała już połowa wszystkich tramwajów i autobusów warszawskich.

Władze bezpieczeństwa wzmocniły tymczasem nadzór nad ruchem tramwajowym, uruchamiając całą rozporządzalną rezerwę policyjną stolicy.

Gazownia, elektrownia i wodociągi obstawione były gęsto oddziałami policji, która nie dopuszczała agitatorów komunistycznych do pracujących w tych zakładach robotników.

Aresztowanie komitetu strejkowego nie wywołało wrzenia wśród tramwajarzy, jakby się tego należało spodziewać, ale podziało ulokującą.

Cały szereg pracowników tramwajowych, nawet z pośród notorycznie znanych komunistów zgłosił się w godzinach popołudniowych do pracy.

O godzinie 4-iej popołudniu, kiedy w tramwajach następuje zmiana obsługi, **WYRUSZYŁY NA MIASTO WSZYSTKIE WOZY WARSZAWSKIE I STREJK BYŁ WŁAŚCIWIE ZLIKWIDOWANY.**

W tramwajach krążących po ulicach śródmieścia zdjęto konwoje policyjne a utrzymano je tylko na ulicach przedmieścia.

Spokoju w godzinach popołudniowych nigdzie już nie zakłócono i w ten sposób od godzin popołudniowych można strejk uznać za zlikwidowany zupełnie.

Za okres strejku dyrekcja żadnych potrąceń nie będzie czynić, jednak tym tramwajarzom, którzy strejkowali jeszcze w ciągu dnia dzisiejszego, względnie w ciągu przedpołudnia, będzie już dokonane potrącenie z uposażenia.

Związek elektrowni polskich

odbył zjazd w Gdyni.

Gdynia, 11 czerwca.

(Polska Agencja Telegraficzna)

Dziś w Domu Zdrojowym nastąpiło otwarcie zjazdu członków związku elektrowni polskich. Po omówieniu szeregu spraw organizacyjnych wygłoszono referaty o propagandzie samowystarczalności w dziedzinie elektryfikacji.

i nieudzielenia o nich informacji władzom skarbowym podatkowym.

★

Berlin, 11 czerwca.

Na giełdzie berlińskiej zaznacza się w dalszym ciągu spadek walorów. Kursy dewiz były nieregularne, przeważała podaż. Według informacji prasy koła rządowe żywo omawiają sytuację na rynku pieniężnym. Podkreślają, że bank Rzeszy niema zamiaru podwyższenia stopy dyskontowej.

Po długich i ciężkich cierpieniach rozstała się z tym światem dnia 11 czerwca 1931 roku
nasza najukochańsza

B. P.

Felicja Glücksmanowa

wdowa po b. p. Maurycym przeżywszy lat 66.

Wyprowadzenie drogiej nam zwłok nastąpi w niedzielę dnia 14 b. m. o godz. 1 po poł.
z domu przedpogrzebowego, o czym zawiadamiają pozostali w nieutulonym żalu

Uprasza się o nieskładanie wizyt kondolencyjnych.

Córki, syn, zięć i rodzina.

Czy Niemcy pragną pokoju?

Wielkie plakaty rozlepione na murach Paryża ilustrują dosadnie wojenne nastroje Niemców.

Paryż, 11 czerwca.

(Polska Agencja Telegraficzna)

Wczoraj rozlepiono w całym Paryżu wielkich rozmiarów plakaty z nagłówkiem: „Czy Niemcy pragną pokoju?” Po wyluszczeniu w sposób umiarkowany znaczenia tego zapytania afisz przypomina wypadki, które niedawno wydarzyły się we Wrocławiu i Lipsku i zamieszcza reprodukcję dwóch sensacyjnych fotografii, z których jedna przedstawia następcę tronu, salutujące-

go podczas defilady Stahlhelmowców.

Afisz wydał komitet wykonawczy stronnictwa republikańsko-narodowego. Wykazuje on szaleństwo socjalistów, którzy prowadzą dalej kampanię na

rzecz rozbrojenia.

Tłumy publiczności gromadziły się przed miejscami, gdzie były umieszczone te plakaty, i komentowały z ożywieniem ich treść.

Ignacy Paderewski i pani Wilson

prybydą do Polski na odsłonięcie pomnika Prezydenta Wilsona i będą gośćmi Prezydenta Rzeczypospolitej.

Warszawa, 11 czerwca.

W dniu 4 lipca odbędzie się w Poznaniu odsłonięcie ufundowanego przez Ignacego Paderewskiego pomnika prezydenta Wilsona. Na uroczystość tę przybędzie wdowa po prezydencie Wilsonie, Ignacy Paderewski i przedstawi ciele rządu polskiego i amerykańskiego.

Dziś ogłoszono w Warszawie urzędowo, że pani Wilson i Ignacy Paderew-

ski będą podczas pobytu w Poznaniu gośćmi p. Prezydenta i zamieszkać na zamku poznańskim. Poza tym ogłoszono, że p. Prezydent zaprosił panią Wilson i Ignacego Paderewskiego do Warszawy na dzień 1 lipca, zanim goście przybędą do Poznania.

W Warszawie zamieszkać oni w specjalnie przygotowanych apartamentach na zamku królewskim w Warszawie.

Problem międzynarodowych karteli

rozpatrywany będzie w Genewie na naradzie komitetu rzeczoznawców.

Genewa, 11 czerwca.

W toku ostatnich obrad komisji studjów Unji Paneuropejskiej, odbywanych w maju r. b. w Genewie, na czele zagadnień wysunęły się prace nad rozwojem międzynarodowych karteli przemysłowych, jako jednej z podstaw gospodarczej i politycznej solidarności Europy.

Problem międzynarodowych karteli przemysłowych rozważony będzie obecnie konkretnie na specjalnej naradzie komitetu złożonego z 10-ciu rzeczoznawców, reprezentujących 10 państw, a pomiędzy nimi także i Polskę.

Narada ta odbędzie się w końcu czerwca r. b. w Genewie.

230 wagonów nafty w płomieniach

Pożar powstał od uderzenia pioruna

Bukareszt, 11 czerwca.

W największej rafinerii nafty Stefana Romana wybuchł groźny pożar, jakiego rumuńskie zagłębie naftowe nie pamięta od 20 lat.

Nad terenami tej firmy rozpetala się gwałtowna burza. Piorun uderzył w zbiornik, mieszczący w sobie 30 wagonów nafty. Z ogłuszającym hukiem osterka wyleciała w powietrze, cała okolicza została zalana morzem płomieni. Niesione przez wicher iskry spowodowały zapalenie się położonych w odległości 6 km. 12 cystern z zawartością

200 wagonów nafty.

Wśród ludności powstała panika.

W szerokim promieniu we wszystkich kościołach błó w dzwony.

Ludzie w samochodach, wozach czy pjechotą w popłochu uciekali jak najdalej od miejsca katastrofy. Wielu ludzi odniosło ciężkie rany. Jedni zostali rzućeni na ziemię silnym ciśnieniem powietrza wskutek wybuchu, innych poraniły fruwające metalowe części cystern, inni odnieśli ciężkie poparzenia. Licznych znaleziono nieprzytomnych, zatrutych gęstym dymem.

Rozruchy bezrobotnych w Niemczech trwają.

W Mannheim policja strzelała ostremi nabojami. — Miasto pozbawione było światła.

Berlin, 11 czerwca.

Do ciężkich wykroczeń w związku z demonstracjami bezrobotnych doszło wczoraj wieczorem na ulicach Mannheim. Policja zmuszona była interwenjować przy pomocy pałek gumowych. Komunikacja uliczna została przerwana.

Ulice pozbawione są oświetlenia. Po godz. 22-ej policja strzelała ostremi nabojami.

Również w Kassel wzięły się po ważne starcia między policją a komunistami, którzy strzelali z okien domów i bombardowali policjantów gradem ka-

Zatarg Watykanu z Mussolinim na drodze do likwidacji

Berlin, 11 czerwca.

Z Rzymu donoszą, że treść noty rządu włoskiego do Watykanu uznana została przez Papieża za niezadawalającą. Fakt ten zdają się potwierdzać dwa przemówienia, wygłoszone przez papieża już po otrzymaniu noty.

Po przyjęciu włoskiego ambasadora przez sekretarza stanu Pacelliego, Papież jeszcze wieczorem odbył konferencję z nuncjuszem apostolskim przy rządzie włoskim. Jak słychać, nuncjusz ma ustąpić ze swego stanowiska. Tak również i ambasador włoski przy Watykanie. Ustąpienie obu dyplomatów nie oznaczałoby jednak zerwania stosunków dyplomatycznych. Na ich miejsce zamiano wane mają być nowe osobistości.

Mówi się również o ustąpieniu podsekretarza stanu, Pizzardo, który kierował Akcją Katolicką. Według pogłoszek Pizzardo na najbliższym konsystorzu będzie mianowany kardynałem.

Równocześnie utrzymuje się sensacyjna pogłoska, że ustąpić ma również obecny sekretarz generalny partii faszystowskiej Giurjatti.

Świadczyłoby to, że obie strony drogą zmian personalnych dążą do stworzenia warunków sprzyjających osiągnięciu porozumienia.

Strejk w kopalni „Helena“

Na kopalni „Helena“ w Upadowej, wybuchł dziś rano strejk. 280 robotników nie przystąpiło do pracy z powodu niewypłacenia im wynagrodzenia za 3 miesiące. Zarząd fabryki tłumaczy się brakiem funduszy. Strejk ma tło wyłączenie ekonomiczne.

Polscy robotnicy sezonowi

uzyskują pracę na Łotwie.

Warszawa, 11 czerwca

Łotwskie Centralne Towarzystwo Rolnicze oraz Polskie Tow. Rolnicze na Łotwie zgłosiły do Syndykatu Emigracyjnego zapotrzebowanie na 3.500 robotników sezonowych rolnych z Polski.

Pozatem Tow. Rolnicze w Zemgale zgłosiło zapotrzebowanie na 1.000 wykwalifikowanych robotników rolnych, przedewszystkiem kobiet do pracy na plantacjach buraków.

W niedługim czasie robotnicy wyjadą na Łotwę.

Dwa samoloty zderzyły się

Jeden pilot zabity, drugi cudem uniknął śmierci

Paryż, 11 czerwca.

(Telegram własny)

Na lotnisku w Angers miała wczoraj miejsce katastrofa lotnicza. Na wysokości 50 metrów zderzyły się dwa samoloty: aparat wojskowy wpadł na samolot szkolny. Oba samoloty spadły na ziemię, roztrzaskując się doszczętnie. Jeden z lotników zabity został na miejscu, drugi natomiast cudem wyszedł z katastrofy cało.

Tragiczna śmierć

dyrektora papierni w Czańcu.

Biała, 11 czerwca.

(Polska Agencja Telegraficzna)

Zmarł tu tragiczną śmiercią dyrektor fabryki papieru w Czańcu Jan Hołoniewski. Wybrał się on wieczorem na przechadzkę, a gdy po kilku godzinach nie wracał, domownicy udali się na poszukiwanie. Koło godz. 23 zauważono zwłoki Hołoniewskiego pływające po stawie. Istnieje prawdopodobieństwo, że dyr. Hołoniewski podczas spaceru dostał ataku serca i wpadł do wody.

Przywódcą

Stahlhelmu

skazany na wysoką grzywnę.

Berlin, 11 czerwca.

(Telegram własny „Republiki“).

Na skutek artykułu, który ukazał się w dzienniku „Der Stahlhelm“, został wytoczony proces przywódcy Stahlhelmowców Seldte oraz redaktorowi odpowiedzialnemu Kleinau.

Seldte został skazany z mocy ustawy o bezpieczeństwie ustroju republikańskiego na 800 marek grzywny, zaś redaktor odpowiedzialny, na 300 marek.

Katastrofa kolejowa w Niemczech.

Kaltenkirchen, 11 czerwca.

(Telegram własny „Republiki“).

Na linii kolejowej Altona—Kaltenkirchen miało miejsce zderzenie między wagonem służbowym, a pociągiem towarowym.

Podczas katastrofy zostało rannych 16 pasażerów wagonu służbowego, których przewieziono do szpitala.

Konflikt między Watykanem a faszyzmem.

Napozór wydaje się być niezrozumiałym nagłe rozgorzały konflikt między Watykanem i rządem faszystowskim, tym właśnie rządem, który paktem laterańskim z dnia 11 lutego 1929 r., powołującem do życia suwerenne państwo kościelne i nawiązującem z njem stosunki dyplomatyczne położył kres trwającemu „de jure” od r. 1870-go stanowowi między państwem włoskiem a papieskim.

W rzeczywistości njema w tem pełnem znaczeniu wydarzeniu nic tajemniczego, ani nieoczekiwanego, ani nawet nowego. Oczywiście owocem przypadkowych okoliczności jest to, iż konflikt przybrał nagle njeledwie katastrofalne natężenie. W stanie utajonym trwa on jednak stale od chwili podpisania paktów laterańskich i ma głębokie, rzeczywiście — zasadnicze, podłoże.

Zrozumienie go wymaga zapoznania się z przesłankami programowemi, które skłoniły Mussoliniego do zamknięcia historii, zapoczątkowanego w roku 1870 aktem likwidacji państwa kościelnego przez jednoczące się Włochy, a rozpoczęcia rozdziału nowego, utworzenia suwerennego „Cita del Vaticano”.

Postąpimy bodaj najsluszniej, oddając głos samemu Mussoliniemu, zwłaszcza, że — wprowadził jeszcze w roku 1921, a więc przed objęciem władzy, — wypowiedział się on w tej kwestji z właściwą sobie wyrazistością. Nazwawszy anachronizmem utarty w opinii pogląd na Watykan, jako instytucję schodzącą w pomroki przeszłości, — wódz faszystów oświadczył:

— „Stwierdzam, że tradycję łacińską i imperjalną Rzymu reprezentuje dzisiaj katolicyzm. Jeżeli, jak mówił historyk Mommsen przed dwudziestu pięciu czy trzydziestu laty, njema bezjeden uniwersalna, to sądzę i stwierdzam, że jedyną ideą uniwersalną, istniejącą dzisiaj w Rzymie, jest ta, która promieniuje z Watykanu. Gdy słyszę o tworzeniu się kościołów narodowych, jestem wysoce zaniepokojony, ponieważ myślę, że istnieją miliony i miliony ludzi, którzy przestają spoglądać w stronę Italji i Rzymu. Z tego powodu ryzykuje twierdzenie i myślę, że jeśli Watykan wyrzeknie się ostatecznie marzeń o władzy świeckiej, — a sądzę, że jest on już na tej drodze, — Italja powinna dostarczać mu pomocy materialnej, środków pomocniczych, jakimi rozporządza władza świecka dla szkół, kościołów, szpił i t. p. Rozwój bowiem katolicyzmu w świecie, zwiększenie czterydziemilionowej rzeszy ludzi, zwracających z wszystkich stron światła wzrok ku Rzymowi, stanowi również interes i przedmiot dumy dla nas, którzy jesteśmy Włochami”.

Sens tego autorytatywnego wyjaśnienia wskazuje wyraźnie, iż t. zw. kwestja watykańska rozpatrywana jest przez kierownictwo polityki włoskiej jako instrument realizacji czysto świeckich, ambitnych aspiracji narodowych faszyzmu. Zdaniem państwa kościelnego, było wzmożenie tego instrumentu, pod warunkiem, że njebędzie on dążył do istotnej samodzielności.

Jeśli chodzi o materialną stronę kwestji, istotnie ze strony Watykanu njestniały tendencje do przekraczania sym-

bolicznych granic suwerenności państwowej. Grały tu niewątpliwie rolę doświadczenia historyczne i względ na panującego powszechnie ducha demokracji, stawiający suwerena pod kontrolą poddanych, czego njedopuszcza autorytet papieża. Wielce znamienne powiedzenie jednego z członków Świętego Kolegium: „Zgoła njepagnęlibyśmy być zmuszeni do zajęcia się np. strajkiem tramwajarzy”, — doskonale oświeciła przyczyny minimalizmu Watykanu w dziedzinie aspiracji terytorjalnych dla państwa kościelnego. Po podpisaniu traktatu, restytuującego państwo Watykańskie, papież dał publicznie wyraz zadowolenia ze szczupłości jego materialnej podstawy.

— „Sądzimy — powiedział Pius XI dnia 11 lutego 1929 r., — że w zasadzie zapatrujemy się na tę sprawę ze stanowiska św. Franciszka: tyle tylko ciała, ile wystarczy dla utrzymania związku z duszą”. Tu zatem, w dziedzinie materialnej strony zagadnienia, porozumienie njebilo trudne. Natomiast jego strona duchowa, zawierająca najistotniejsze interesy Kościoła, jest terenem nieustannych tarć i konfliktów.

Dla faszystowskich Włoch ważny był czyn polityczny — utworzenie państwa Watykańskiego. Dla Watykanu znacznie poważniejsze znaczenie posiada konkordat z Włochami, uzyskanie wpływu na wychowanie, na życie duchowe naro-

Z drugiej jednak strony z niemniejszą stanowczością podkreśla się dążenie do ograniczenia tego wpływu. W sławnej mowie z dnia 13 maja 1929 roku Mussolini wyraźnie rozdziela kwestje: 1) suwerenności państwa Watykańskiego i 2) stosunku kościoła do państwa. W pierwszym razie suwerenność uznaje, w drugim stanowczo odmawia jej Kościołowi. W szczególności, gdy chodzi o wychowanie, — ustrój faszystowski njezręka się bynajmniej monopolu.

W wolnym paragrafie uzasadnieniu paktów laterańskich powiedziano wyraźnie: — „O ile chodzi o wykształcenie publiczne, njeprzyznano żadnej ingerencji władzom duchownym, odnośnie nauczania w szkołach państwowych. Żadnego prawa nadzoru władz duchownych, nawet w zakresie ograniczonym njeprijęto, o ile chodzi o naukę religji”.

Mussolini posuwa się jeszcze dalej i oświadcza wręcz: — „Inny ustrój, ustrój demoliberalny, może za pozytywne uważać zrzeczenie się wychowania młodych generacji. My nigdy. Pod tym względem njemyśmy ustępowali. Naszym musi być wykształcenie. Dzieci winny być wychowane w naszej wierze religijnej, lecz musimy uzupełnić to wychowanie, musimy dodać tej młodzi poczucie męskości, siły, zaborczości...”

Papież natychmiast podejmuje wyzwanie i stając na gruncie ideologii katolickiej, w powie słowa głębokiej przestrogi: — „Njebowiemy, że celem spełnienia

zadań wychowawczych jest koniecznym, wskazanym, odpowiednim, by państwo wychowywało zaborców, wychowywało dla zaborców. Cokolwiek by dzie się czyniło w jednym państwie, z koniecznością nastąpi i w innych. A coż się stanie, jeżeli wszystkie państwa będą wychowywać z myślą o zaborach? — Czyż tym sposobem przyczyni się do ogólnego uspokojenia?”

Lecz Mussolini njestępuje z raz zajętego stanowiska i tego samego dnia odpowiada papieżowi pochwałą wychowania wojennego.

Oto, jak ostro się toczy, jak głęboko sięga, spór, ba! nawet walka, o rząd dusz. Kościół żąda w nim swego udziału, a nawet prymatu, — ustrój faszystowski uważa go za swój wyłączny monopol.

Represje zastosowane przez rząd włoski i zatwierdzone przez dyrektorjat partji faszystowskiej względem Akcji Katolickiej, są tylko fragmentem tej zasadniczej walki. Takie lub inne zakończenie rozgorzałego na tem tle konfliktu njezlikwiduje dystansu zasadniczych przeciwieństw, — walka niewątpliwie potoczy się dalej, zmieniając tylko formy. Pokąd bowiem ustrój faszystowski czuje się silnym, njedopusi on do wyrażenia obok siebie jakiegokolwiek siły społecznej, wychowywanej w odmiennym światopoglądzie, pod czymkolwiek nefaszystowskim patronatem, chociażby nawet był to patronat Kościoła.

ISK.

Realizacja „piatiletki” napotyka na niezwykle trudności.

Ostatnimi czasy coraz częściej dają się słyszeć głosy w prasie światowej o piatiletce sowieckiej. Opinie są podzielone. Jedni uważają piatiletkę za groźne niebezpieczeństwo, inni ją bagatelizują.

Prawda, że sowiecki dumping wprowadza duże zamieszanie w dzisiejsze stosunki gospodarcze. Nic też dziwnego, że przy rozwijającym się kryzysie gospodarczym, przy rosnącym wciąż bezrobociu w krajach przemysłowych, daje się zauważyć pewna nadwrażliwość na zjawiska, które po bliższym zbadaniu przestają być przerażające. Największe niebezpieczeństwo polega na tem, że w Rosji jest tania praca przymusowa. Rosja wypuściła na rynek światowy zapalki o 40—52 proc. tańsze od szwedzkich, w r. 1930 zjawił się węgiel rosyjski tańszy o 25 proc. od angielskiego, zboże o 70 proc. tańsze od francuskiego.

Polska sprzedawała w Wiedniu krochmal po 32 szyl. za 100 kg., a Sowiety — po 20 szyl., najtańiej jednak sprzedają Sowiety surowiec drzewny. W ten sposób Rosja rzuciła olbrzymią ilość towarów na rynki światowe po cenie bezkonkurencyjnej.

Jeden z uczestników ostatniej wykładki przemysłowców polskich do Rosji, który zwiędził Moskwę, Kamienskoje, Dnieprostroj, Jekaterynosław, Rostów i Charków, na podstawie swych pięcioletniogodniowych badań i obserwacji stwierdził, że rozbudowa hut żelaznych, fabryk, maszyn parowych, traktorów, samochodów (przy pomocy Fordsa i elektryczności centralnych, jest prowadzona bardzo intensywnie i według ostatnich wymagań techniki. Gospodarka ta jest jednak marnotrawną. U ster kierowniczych widać dużo entuzjazy i wiary w maszynę i plan. Uszkodzenia precyzyjnych maszyn zdarzają się często. To też powstają wciąż duże szkoły techniczne pod kierownictwem inżynierów zagranicznych, w których szkolą się fachowcy.

W fabrykach rządzą „jaczejki komu-

nistyczne” i robotnik njemoże się przebrać z jednej fabryki do drugiej bez pozwolenia jaczejki. Bezrobotnych w Rosji njema. Kto jest bez pracy, ten musi wędrować do Archangielska — tam go zatrudnią.

Jedno można przewidzieć, że w całości plan piatiletki nie da się przeprowadzić. Chęci jest dużo, ale i przeszkód też wiele. Przemysł rosyjski będzie długo jeszcze stał znacznie niżej od przemysłu europejskiego i amerykańskiego.

Trudniej niż w przemyśle idzie realizacja piatiletki w rolnictwie. Typy gospodarstw rolnych na olbrzymim obszarze Rosji są rozmaite. Przeważają kolektywy, przy których pola są własnością państwa, a inwentarz i ogrody są własnością prywatną. Owoce wspólnej pracy dzieli się proporcjonalnie do liczby dni pracy.

Znawca stosunków sowieckich, p. Marczenko, członek Królewskiego Towarzystwa Geograficznego w Belgji, w tygodniku paryskim „L'Economiste européen” bagatelizuje znaczenie piatiletki. Opinię swą Marczenko opiera na obfitym materiale, zebranym ze źródeł sowieckich. Dla przykładu podaje dane, dotyczące plantacji bawełny. Wysyłki sowieckie, pisze Marczenko, to często szczyfowa praca. Brak zmysłu organizacyjnego, nieuctwo i powszechna niedbałość są te wielkie przeszkody o które rozbijają się wielkie plany.

Plan pięcioletni przewiduje rozwój plantacji bawełny w szybkim tempie. Od 245.000 tonn w r. 1929 do 787.000 tonn w r. 1934, czyli na przestrzeni pięciu lat, produkcja surowca ma się potroić. Plan ten jest, można to powiedzieć z absolutną pewnością, nieziszczalny dla następujących powodów:

a) kolchozy są niezorganizowane pod względem agronomicznym, a bez względu na to mogą marnie o uzyskaniu planowanych wyników, b) wielki brak chleba w sferach, przeznaczonych do forsownej uprawy bawełny, c) technika rolnicza i nawadniania jest w stanie przy-

mietywnym — zbiór wskutek tego stanowi tylko 40 proc. tego, co było uzyskiwane przed wojną.

Wszystkie nowe projekty, jak obsadzenie nowych obszarów na Kaukazie, Ukrainie i Krymie, należy zaliczyć do dziedziny fantazji. W Azji centralnej zebrano z hektara 8 centnarów w r. 1930 a przed wojną — 14 centnarów. Ten spadek zbioru jest stały i tłumaczy się brakiem techników-specjalistów.

Zastosowano kosztowne traktory, z którymi njemnie udało się obchodzić i którym brak jest części zamiennych (sprowadzono 20.000 sztuk traktorów). Obsiano tylko 15 proc. tego, co projektowano w planie piatiletki. Nawozy sztuczne kosztowały drogo, a były zastosowane nieumiejętnie, to też rezultaty były ujemne. Njiezorganizowano żadnej walki z chorobami rolniczymi.

Nietylko w tej dziedzinie, ale niemal w każdej innej plan pięcioletni kruszy się i rozpada, to też dzwić się należy, powiada Marczenko, że są tacy, którzy uważają piatiletkę za groźne zjawisko dla Europy.

L. P.

Toscanini opuścił Włochy.

Medjolan, 11 czerwca.

Polska Agencja Telegraficzna

Znany muzyk Toscanini, w stosunku do którego zastosowano we Włoszech pewne represje ze względu na jego poglądy antyfaszystowskie, wyjechał dziś rano z Medjolanu do St. Moritz.

Strejk robotników portowych w Królewcu.

Królewiec, 11 czerwca.

Strejk robotników portowych trwa w dalszym ciągu. Mimo silnego dozoru policji w porcie często dochodzi do zafszczy między strejkującymi a łamistrejkami.

SPORT

Łódź—Warszawa

Przed meczem o puchar „Republiki“

W nadchodzącą niedzielę, jak już donosiliśmy odbędzie się w Łodzi spotkanie piłkarskie o puchar „Republiki“ między zespołami reprezentacyjnymi Łodzi i Warszawy. Mecz rozegrany zostanie o godz. 17.30 na boisku WKS-u.

Na przedmeczku grać będą drużyny Makkabi i ŁKS Ib.

Reprezentacja Warszawy przybywa do Łodzi w niedzielę w godzinach porannych, przyczem skład podany urzędowo nie ulegnie żadnym zmianom.

Reprezentacja Czechosłowacji

na mecz z Polską

W dniu wczorajszym czeski związek piłkarski zawiadomił PZPN, iż następujący zespół wystąpi przeciwko Polsce w dniu 14 czerwca w Warszawie:

Bramka: Kordosz (Bratislava).

Obrońcy: Culik, Daucsik (oba z Bratislawy).

Pomocnicy: Kolenty, Pleticha (Slavia), Tyrpek (Bohemians).

Atak: Pelzner (Cechie Karlin), Kloc (Slavia), Kannhauser (DFC), Nejedly (Bohemians), Hajny (Sparta).

Rezerwa: Horeszowski (Victoria), Pilzno, Soral (Bratislava), Mudry (W. Z.).

Z drużyną czeską przyjeżdża do Polski Karol działacz czeski dr. Pelikan i pp. Karol Petra i Swoboda. Jak widać z powyższego czeski kapitan związkowy zestawiał drużynę z graczy znanych i młodych, świetnie się zapowiadających talentów.

Do graczy cieszących się świętą sławą należy Kolenaty. Swego czasu uchodził on za najlepszego pomocnika śwjata, należy przytem do najlepszych biegaczy Czechosłowacji na dystansie 400 mtr.

Polacy na turnieju

szermierczym w Budapeszcie

W Budapeszcie rozegrany został międzynarodowy turniej szermierczy na szable przy udziale przedstawicieli 8 narodowości. W turnieju tym wzięli udział trzej polscy szablisty a mianowicie: Nycz, Segda i Pappae.

W spotkaniach eliminacyjnych wszyscy trzej odnieśli zwycięstwa, kwalifikując się do półfinałów.

W półfinale Pappae i Segda odpadli, jednak dopiero po dogrywkach, natomiast Nycz zakwalifikował się do finału, do którego stanęło dziesięciu najlepszych szablistów. W finale, który zakończył się zwycięstwem Gerewitza (Węgry), Nycz zajął szóste miejsce.

Ł.K.S. — Hakoah

Mecz piłkarski o nagrodę Czerwonego Krzyża

W niedzielę, dnia 21 czerwca sportową Łódź oczekuje wielka sensacja. Dwie mistrzowskie drużyny Łodzi Ł.K.S. i Hakoah rozegrają między sobą mecz towarzyski o nagrodę Polskiego Czerwonego Krzyża (srebrny wieniec laurowy).

Niewątpliwie mecz dwu najlepszych klubów sportowych Łodzi, mających sze rokie koła sympatyków, ściagnie na boisko ŁKS. całą sportową Łódź z dużym zainteresowaniem oczekują ambitnej rywalizacji mistrzowskich drużyn.

Jedyny mecz

o mistrzostwo klasy B.

W nadchodzącą niedzielę rozegrany zostanie w Łodzi jedyny mecz o mistrzostwo klasy B. między zespołami TUR i SSKM. Pozostałe spotkania o mistrzostwo klasy B. zostały odwołane z powodu wyjazdu drużyn na święto w. f. w Spale.

Wszystkim, którzy oddali ostatnią posługę naszemu nieodżałowanemu Ojcu i Opiekunowi

d-rowsi med. IGNACEMU PERLISOWI,

a w szczególności: Zarządowi Izby Lekarskiej Łódzkiej Towarzystwu Lekarskiemu, Związkowi Lekarzy, Zarządowi, Lekarzom i Personelowi Szpitala f. małż. Poznańskich oraz Lekarzom i Pracownikom II lecznicy Kasy Chorych składają serdeczne podziękowanie

Córka, zięć i siostrzenica.

Zgon prezydenta m. Piotrkowa Kazimierza Schmidta

Piotrków, 11 czerwca.

Nie przebrzmiały jeszcze echa śmieci wice - prezydenta m. Piotrkowa ś. p. Marjana Hudesa, który zmarł przed kilkoma dniami, gdy znowu zarząd miasta otrzymał drugi cios, wczoraj w godzinach przedwieczornych zmarł w szpitalu św. Trójcy, po krótkiej i ciężkiej chorobie, prezydent m. Piotrkowa Kazimierz Schmidt.

Przed kilkoma dniami jeszcze ś. p. prezydent urzędował w magistracie i

interesował się żywo sprawą bezrobotnych.

Ś. p. Schmidt liczył 36 lat, był z zawodu nauczycielem, przez 7 lat piastował stanowisko prezydenta m. Piotrkowa. Żywy udział brał ś. p. Zmarły w ruchu robotniczym na terenie Piotrkowa.

Na znak żałoby na balkonie magistratu powiewa czarna chorągiew. Pogrzeb odbędzie się na koszt miasta.

Doniosła ustawa.

Człowiek nie będzie dźwigał przez całe życie piętna hańby.

Jak się dowiadujemy, w najbliższym czasie wydana zostanie w Polsce jedna z najbardziej humanitarnych ustaw — ustawa o zmazaniu kary.

Od dłuższego już czasu mówiło się o konieczności przeprowadzenia tej reformy prawnej, która posiada olbrzymie znaczenie dla życia społecznego. Człowiek, który popełnił jakiś błąd w młodszych latach, mimo późniejszego nienagannego i wzorowego życia nosił już piętno skazanego. W rejestrze skazanych figurowało jego nazwisko i każdorazowo — przy otrzymywaniu różnych dokumentów osobistych, wpisywano jego karę do akt.

Piętno skazańca ciążyło na takim człowieku przez całe życie. Ileż to razy, mimo, iż błąd swój odpokutował, nie mógł otrzymać posady. I z tych właśnie

względów humanitarna ustawa o zmazaniu winy powitana będzie z wielką radością przez wszystkich.

Ustawa polegać ma na tym, że człowiek, który przez 20 lat po odbyciu kary prowadził nieskazitelny tryb życia, przestaje być uważany za skazanego i skazanego.

We wszystkich rejestrach karnych skreśla się jego nazwisko. Gdy staje przed sądem jako świadek, ma prawo powiedzieć, że nigdy jeszcze nie był karany.

W wyjątkowych wypadkach termin 20-letni będzie znacznie skrócony. Bezpośrednio po wydaniu ustawy wszyscy zainteresowani będą mogli wnieść do ministerstwa sprawiedliwości podania, na mocy których zapadnie decyzja o zmazaniu ich winy i kary. (i).

Przeciw ograniczeniu zasiłków profesują delegaci fabryczni związku „Praca“.

W dniu wczorajszym odbyło się walne zebranie delegatów fabrycznych zw. zawodowego „Praca“. Tematem obrad była sprawa zapomóg państwowych dla bezrobotnych. Referent p. Socha wyjaśnił, iż w bieżącym miesiącu ministerstwo pracy i opieki społecznej nie przedłużyło okresu zasiłków dla bezrobotnych do 17-tu tygodni, wobec czego fundusz bezrobocia w Łodzi przystąpił już do odbierania legitymacji tym bezrobotnym, którzy pobierali zasiłki przez 13 tygodni.

Ustawa o zasiłkach dla bezrobotnych przewiduje, iż otrzymywać oni mają z funduszu bezrobocia zapomogi przez 13 tygodni od chwili utraty przez nich pracy. Po upływie tego czasu, ministerstwo pracy i opieki społecznej, na wniosek zarządu głównego funduszu bezrobocia, ma prawo przedłużyć okres pobierania zasiłków do 17-tu tygodni. W bieżącym miesiącu nie ukazało się jednak zarządzenie, zezwalające funduszowi wypłacanie zapomóg w dalszym ciągu tym,

którzy przez 13 tygodni otrzymywali pomoc od rządu.

W ten sposób olbrzymia ilość bezrobotnych pozbawiona została prawa do zapomóg.

W dyskusji delegaci fabryczni wskazywali, iż kryzys, jaki obecnie panuje w Łodzi, nie daje nadziei, by sytuacja się poprawiła i by bezrobotni mogli otrzymać jakąkolwiek pracę. Z tych względów konieczne jest udzielanie bezrobotnym zapomóg, by umożliwić im przetrwanie bezrobocia.

Po długich naradach delegaci powzięli uchwałę, aby wystosować do ministerstwa pracy obszerny memoriał, obrazujący położenie bezrobotnych w Łodzi. W zakończeniu memoriału robotnicy proszą p. ministra, aby z uwagi na obecną ciężką sytuację, przedłużył okres zasiłkowy do 17-tu tygodni.

Memoriał ten wysłany zostanie do Warszawy jeszcze w bieżącym tygodniu. (i)

Profes ministerstwa

przeciwko planom regulacyjnym Łodzi.

Jak się dowiadujemy, ministerstwo kolei wystosowało do magistratu łódzkiego protest przeciwko projektom regulacyjnym, opracowywanym obecnie przez miasto. Ministerstwo uważało mianowicie, iż interesy kolei nie zostały należycie uwzględnione przy układaniu planów regulacyjnych.

W związku z tem w bieżącym tygodniu przybyła do Łodzi specjalna komisja ministerstwa komunikacji pod przewodnictwem inż. Komarnieckiego. Komisja ta, która składa się z siedmiu fachowców, odbyła wczoraj konferencję w wy-

dziale budownictwa magistratu.

Na konferencjach ławnik Izdebski poczynił w imieniu magistratu szereg koncepcji na korzyść ministerstwa, wobec czego w dniu wczorajszym podpisano ostateczny protokół.

Wszystkie żądania ministerstwa zostały uwzględnione. Przeznaczono odpowiednie miejsce pod przyszłe dworce centralnego łódzkiego węzła kolejowego, pod bocznice kolejowe dla przemysłu i pozostawiono szereg terenów wolnych na potrzeby kolejnictwa. (i)

Tomaszów-Mazowiecki.

Lustracja gospodarki magistrackiej.

Onegdaj przyszli na lustrację gospodarki magistrackiej delegaci z urzędu wojewódzkiego w osobach inspektora naczelnika p. Kozłowskiego i zastępcy naczelnika wojewódzkiego wydziału opieki społecznej p. Krzyżanowskiego. Po kilkugodzinnej lustracji delegaci opuścili Tomaszów.

KONFISKATA TYGODNIKA MONARCHYSTYCZNEGO.

Ostatni numer tygodnika monarchystycznego pod tytułem „Tomaszowski polski patriota“, został skonfiskowany za umieszczenie artykułu wstępnego p. t. „Precz z brudnymi łapami od Polski“.

ZE ZWIĄZKU OFICERÓW REZERWY

Odbyło się zebranie związku oficerów rezerwy pod przewodnictwem p. Nowierskiego. Po odczytaniu sprawozdania, postanowiono utworzyć sekcje podchorążych i starać się werbować nowych członków. Oprócz tego postanowiono przyjmować jako członków oficerów rezerwy zamieszkałych w powiecie brzezińskim.

Z TOWARZYSTWA KRAJOZNAWCZEGO.

Ż. T. K. urzędu w nadchodzącą niedzielę t. j. dnia 14 b. m. wycieczkę na święto sportowe do Spały. Dnia 20 b. m. urzędu wycieczkę do Piotrkowa zaś 27, 28 i 29 b. m. do Częstochowy, Krakowa i Wieliczki. Zapisy przyjmuje codziennie sekretariat od godziny 7 do 9 wieczór.

DZIECKO ZGINEŁO W PŁOMIENIACH.

We wsi Twarda pod Tomaszowem w mieszkaniu Antoniego Króla, pozostawiono bez opieki 4-letnią dziewczynkę Krystynę. Dziecko bawiło się zapalkami i w pewnej chwili stanęło w płomieniach.

Rodzice na widok wydobywających się z mieszkania kłębow dymu przybiegli na ratunek dziecka, lecz zastali już zwęglone zwłoki.

NAPAD NA WŁAŚCIELA AUTOBUSU.

Na linii Tomaszów — Łódź rozpoczął onegdaj kursować luksusowy autobus marki Tatra, mogący pomieścić 50 osób. Właściciele autobusów, kursujących dotychczas na tejże linii, napadli onegdaj na właściciela luksusowego autobusu i dotkliwie go pobili. Policja położyła kres awanturze.

KOSZT UTRZYMANIA RODZINY ROBOTNICZEJ.

Koszt utrzymania rodziny robotniczej wyniósł w końcu ubiegłego miesiąca zł. 4.50 dziennie.

W porównaniu z miesiącem poprzednim koszt utrzymania zmniejszył się o 3 procent.

Piotrków Trybunałski MAGISTRAT OTRZYMAŁ 26.000 ZŁ. NA ZATRUDNIENIE BEZROBOTNYCH.

Magistrat piotrkowski otrzymał naszkutecznie usłnych starań z urzędu wojewódzkiego tymczasowo 26.000 zł. na uruchomienie robót publicznych w Piotrkowie. Narazie znalazło pracę około 500 bezrobotnych, którzy będą pracowali po 3 dni w tygodniu zarabiając po 4 zł. dziennie.

ZAGRODY GOSPODARSKIE PŁONA.

W ostatnich dniach znowu zanotowano w powiecie piotrkowskim kilka pożarów. Wielki pożar wybuchł we wsi Rączno, gdzie spaliło się kilka domów i zabudowań gospodarskich. Straty wynoszą około 20.000 zł. W Belchatowie spalił się dom na szkodę M. Markiewicza. Straty narazie nieznanne.

KOPJE PLANÓW RYS. TECHN.
na papierach specjalnych e. t. c.
WYKONUJE
ZAKŁAD MIĘSZ. REKAMOWYCH
R. BORKENHAGEN
ŁÓDŹ-PIOTRKOWSKA-100
TEL. 111-12

Czerwiec

12

PIĄTEK

Dziś Serca Jezusowego
Jutro Antoniego P.

Wschód słońca	3.16
Zachód słońca	7.56
Wschód księżycy	1.25
Zachód księżycy	4.33
Długość dnia	15.40
Ubytek dnia	8.15

Pobór rocznika 1910

Kto ma się stawić dziś.

Dziś, w piątek, dnia 12-go czerwca r. b. powinni się stawić:

Przed komisją poborową nr. 1 (ulica Zakątna nr. 82) mężczyźni rocznika 1910 zamieszkali na terenie 8-go komisariatu policji państwowej, których nazwiska rozpoczynają się od liter: J. L. L. O. T. U. Z.

Przed komisją poborową nr. 2 (ulica Ogrodowa nr. 34) mężczyźni rocznika 1910, zamieszkali na terenie 13-go komisariatu policji państwowej, których nazwiska rozpoczynają się od liter: K.

Przed komisją poborową nr. 3 (Al. Kościuszki nr. 21) mężczyźni rocznika 1909, kat. „B”, zamieszkali na terenie 1-go komisariatu policji państwowej, których nazwiska rozpoczynają się od liter: O. P. R. S. Sz. Ś. T. U. W. Z. Z.

2 osoby umarły

wskutek wczorajszego pożaru przy ul. Młynarskiej 22.

Wczorajszy „Express” doniósł o groźnym pożarze w mieszkaniu Bronisława Podsiadłego przy ulicy Młynarskiej 22. Podsiadły, sprzedawca skrawków filmowych około godziny piątej nad ranem, leżąc w łóżku, rozciął świeżo zakupioną taśmę filmową na części i rzucił je na podłogę. Pałac jednocześnie papierosa, strząsnął popiół na podłogę, czem spowodował pożar.

Zona jego Marja, 8-letnia córka Anna i 63-letni teściowa, Urszula Lenfertowa, które spały w tym samym pokoju, zostały objęte płomieniami.

Pożar ugasiła straż ogniowa, a ciężko poparzone kobiety i dziecko przewieziono do szpitala. Ośmioletnia dziewczynka która nawpół zwiędła, wyciągnięta z mieszkania, o godzinie 11-ej rano wyzionęła ducha w szpitalu. W godzinach przedwieczornych zmarła również Lenfertowa. Stan Podsiadłego, która znajduje się w szpitalu św. Józefa, jest bardzo groźny. Lekarze mają wątpliwości, czy uda się utrzymać ją przy życiu.

Sam Podsiadły, który doznał tylko lekkich obrażeń cielesnych, przebywa w domu. (d).

Tramwajarze łódzcy

chcą poprzeć swoich warszawskich towarzyszy.

Onegdaj wieczorem odbyło się zebranie tramwajarzy w związku pracowników instytucji użyteczności publicznej.

Po wysłuchaniu referatu o przebiegu strajku tramwajarzy warszawskich, zebrani uchwalili wysłać depezę do strajkujących.

W depezy tej, która zaraz została wysłana, tramwajarze łódzcy zapewniają, że w wypadku gdyby strajkujący znaleźli się w krytycznej sytuacji, tramwajarze łódzcy poprą ich w tej wolce. (b)

Kontrola sanitarna

restauracji i piwiarni.

Wydział zdrowotności publicznej magistratu przystąpił do przeprowadzenia kontroli sanitarnej wszystkich znajdujących się na terenie miasta restauracji, jadłodajni i piwiarni.

Przy przeprowadzaniu kontroli zostanie zwrócona specjalna uwaga na urządzenia, aparaty i naczynia do piwa.

Dyżury aptek.

Dziś w nocy dyżurują następujące apteki: A. Potasz Plac Kościelny 10, A. Charemsza Pomorska 12, E. Miller Piotrkowska 46, M. Epsztejn Piotrkowska 225, Z. Górczyński Przejazd 59, G. Antoniewicz Pabjanicka 50.

Bank Handlowy w Łodzi

wypłaca za weksle oddane do inkasa, których terminy płatności przypadają w okresie po ogłoszeniu bankowej upadłości.

Wczoraj rozeszła się po mieście pogłoska, jakoby Bank Handlowy w Łodzi rozpoczął wypłacanie należności z tytułu weksli oddanych w swoim czasie bankowi do inkasa. Wiadomość ta wywołała znaczne poruszenie wśród zainteresowanych klientów banku, lecz jak zdołaliśmy sprawdzić, odpowiada ona tylko częściowo prawdzie.

Bank Handlowy rzeczywiście wypłaca klientom swym należne im sumy z tytułu weksli oddanych do inkasa, jednakże dotyczy to jedynie tych weksli,

których terminy płatności przypadają w okresie po ogłoszeniu bankowej upadłości. Sumy wpływające z tego tytułu są klientom wypłacane bez wszelkich trudności, o ile, rzecz zrozumiała, nie istnieją specjalne przeszkody w postaci wzajemnych zobowiązań klienta wobec banku.

O jakichkolwiek wypłatach należności za weksle, których terminy płatności przypadły w okresie, poprzedzającym ogłoszenie upadłości, nie może być chwilowo mowy.

900 robotników

otrzyma pracę przy kanalizacji.

Zgodnie z naszą zapowiedzią od dwóch dni wydział kanalizacji i wodociągów magistratu m. Łodzi rozpoczął prace przygotowawcze do mających nastąpić od poniedziałku przyszłego tygodnia robót na poszczególnych odcinkach.

W ciągu bież. tygodnia zaangażowanych zostanie do tych robót 900 robotników, którzy otrzymują pracę na następujących odcinkach ulicy Obywatelskiej, Bednarskiej, nad rzeką Karolewką i przy ulicy Lipowej.

Z chwilą uzyskania przez magistrat m. Łodzi dodatkowych kredytów, zostaną rozszerzone roboty przy budowie kanalizacji.

O ławnikach i „plotkarzach”.

List vice-prezydenta dr. E. Wielińskiego.

W dniu wczorajszym otrzymaliśmy od wiceprezydenta dr. Wielińskiego następujący list:

Szanowny Panie Redaktorze!

Proszę uprzejmie o łaskawe opublikowanie następujących kilku uwag:

Z dzisiejszej „Republiki” dowiedziałem się, że Specjalna Komisja Radziecka, wybrana dla „sprawy dwóch ławników”, postanowiła — czy ma postanowić — wyrażenie mi „potępienia”, albowiem dochodzenia jej nie wykazały „podstaw prawnych” do ścigania ławników.

Nie wiem, czy tak jest w rzeczywistości i czy ta Komisja już ukończyła swoje prace i ustaliła swoje wnioski, —

ale wiem, że nikt tej Komisji nie upoważnił do wypowiadania sądu o mnie, a tembardziej do „potępienia” mnie lub chwaleń. Rada miejska dała tej Komisji pełnomocnictwo inne. To „potępienie” będzie mi mogła wyrazić radziecka większość: byli moi przyjaciele polityczni, jeżeli uznają, że skoro Komisja nie znalazła „podstaw prawnych do ścigania ławników, należy już tylko jedno uczynić, a mianowicie: mnie potępić”.

Powijadam: jeżeli, albowiem moim zdaniem efekt logiczny rozumowania i prostej uczciwości może być tylko ten jeden: skoro niema żadnych podstaw prawnych do ścigania ławników, to oni

są niewinni; a zatem istnieją wszelkie podstawy prawne i moralne, aby oni, ławnicy, ścigali sędziów tych, którzy ich obwinili.

Ja tego żądam od pierwszej chwili mego wystąpienia w tej sprawie; narazie żądam tylko tego samego. Czyżby ci obaj ławnicy, jednakże obwinieni, byli tego zdania, że oni nie mają żadnego, absolutnie żadnego powodu ścigania nikogo za „wyrządzoną im krzywdę”? Przecież mówią chyba o krzywdzie? I czy wszyscy socjaliści muszą być także tego zdania dlatego tylko, że idzie tu o pokonanie mnie?

Powtarzam: skoro ustalono komisję, że niema żadnych podstaw do ścigania ławników, to właśnie dlatego ławnicy mają wszelkie podstawy do ścigania „plotkarzy i oszczerców”.

Nie wyobrażam sobie, aby ktoś mógł inaczej sądzić o tej sprawie i aby Komisja Radziecka mogła inaczej sformułować swoje wnioski, jeżeli prawdą jest, że nie znaleziono żadnych przyczyn do ścigania ławników, — „czego zgóry można się było spodziewać”. Komisja Radziecka nie jest sądem i wielu rzeczy nie może, ale i ja nie mogę wpływać na jej rozumowanie.

Z wyrazami poważania

Dr. Edmund Wieliński

Wiceprezydent m. Łodzi.

Redukcja podatku drogowego.

Właściciele autobusów uważają, że 10 proc. ulga nie może złagodzić sytuacji.

Starania właścicieli dorożek samochodowych i autobusów o zmianę ustawy o podatku drogowym trwają w dalszym ciągu. Niezależnie od zapowiedzi likwidacji swych przedsiębiorstw, zainteresowani ciągle interweniują w ministerstwie robót publicznych, aby uzyskać pewne ulgi, które umożliwiłyby im dalsze prowadzenie przedsiębiorstw.

W dniu wczorajszym centralny związek właścicieli autobusów otrzymał z ministerstwa robót publicznych oficjalne zawiadomienie o ustępowach, jakie czynniki rządowe poczyniły dla właścicieli autobusów.

Ustępstwa te dotyczą obniżenia współczynnika zapewnienia (tak nazywa się jedna z podstaw obliczenia podatku drogowego) z 0.5 na 0.4. W praktyce oznacza to podatek drogowy o 10 proc. Wszystkie inne postulaty nie zostały uwzględnione.

Jak nas informują zainteresowani,

obniżenie podatku drogowego o 10 proc. nie rozwiązuje zupełnie zagadnienia. Podatek musi być, ich zdaniem, obniżony o 60 procent, albo też zupełnie zreformowany. W związku z tem właściciele autobusów raz jeszcze wystosują odpowiedni memoriał do ministerstwa robót publicznych. O ile czynniki miarodajne nie poczynią dalszych ustępstw, właściciele autobusów trwać będą przy swem stanowisku likwidacji przedsiębiorstw od 1-go lipca.

Co dotyczy właścicieli taksówek — u nich sprawa przedstawia się zgoła inaczej. Taksówki przestały się niemal zupełnie rentować podczas obecnego kryzysu i dlatego ich ratunkiem może być tylko zupełne zniesienie podatku, albo też obciążenie nie przekraczające 10 proc. obecnie wyznaczające.

Wobec nieuwzględnienia ich postulatów, właściciele taksówek wypowiedzą pracę swym szoferom bezwzględnie w dniu 15 b. m. (k).

Dźwiękowe kino

„CASINO”

Dzisiaj i dni następujących!

„CZAR TANGA”

W rolach głównych:

Mona Maris

w roli uwodzicielki, łącząc piękność z wyrafinowaną kokieterją.

Don Jose Mojica

żywiolowy Hiszpan i ANTONIO MORENO

Nad program: Tygodnik dźwiękowy Foxa oraz aktualności krajowe.

Początek o godz. 5-ej. Ceny miejsc na I seans 1.— zł. 1.50, 2.— zł.

Zasiłki dla rezerwistów

wypłacone będą szybko i sprawnie

Jak nas informują, w dniach najbliższych ukaże się zarządzenie w sprawie wypłat zasiłków rodzinom osób, powołanych na ćwiczenia wojskowe. Zasiłki otrzymają tylko rodziny pracowników fizycznych, albowiem pracownicy umysłowi, przez cały czas ćwiczeń zachowują prawo do otrzymywania pełnego wynagrodzenia w przedsiębiorstwach, w których są zatrudnieni.

Zasiłki wypłacać będzie biuro wojskowo - policyjne magistratu. Każdy ćwiczący, który złoży podanie o przyznanie mu zasiłku, musi również załączyć dowód, wystawiony przez ówczesnego dowódcę, w którym odbywa ćwiczenia lub przez P. K. U., z dokładnym wyszczególnieniem liczby dni przebytych na ćwiczeniach.

Wysokość opłat zależna jest od ilości osób, będących na utrzymaniu rezerwisty. Zasiłki te wynoszą 90 gr., 1 zł., 1 zł. 10 gr. i 1 zł. 30 gr. dziennie.

Biuro wojskowo - policyjne magistratu czyni obecnie przygotowania, aby wszystkie zgłoszenia po zasiłki były załatwiane szybko i sprawnie.

**Nieście pomoc
najbiedniejszym**

TEATR

MUZYKA SZUKA

REWJA W TEATRZE MIEJSKIM

Dzisiaj w piątek po raz ostatni w teatrze przy ulicy Cegielnianej szampańska rewja „Jazda na wystawę“, która w sobotę bez względu na pogodę zostanie przeniesiona z powrotem do teatru Letniego w parku Staszica.

Ceny najniższe.

GOŚCINNE WYSTĘPY TRUPY WILEŃSKIEJ

We wtorek rozpoczyna w Teatrze Miejskim gościnne występy słynna trupa wileńska, pozostająca pod kierownictwem dyr. M. Mazo. Jako trzy pierwsze premjery pójdą: „Czarne Ghetto“ (Wszystkie dzieci Boże mają skrzydła), słynna sztuka Eugenjusza O'Neill'a „Młyn“ Bergelsona oraz arcywesoła komedia Szaloma Aleichema „200,000“ z udziałem M. Rubina. Udział najświetniejszych artystów żydowskich, jak Orleńska, Wajszlic, Natan, Samberg, oryginalne dekoracje art. mal. Pronaszki.

TEATR LETNI W PARKU STASZICA

W sobotę, niedzielę i w poniedziałek trzy ostatnie przedstawienia przebojowej rewji „Jazda na wystawę“. Teatr otrzymał specjalne ruchome oszalowanie, umożliwiające granie w nim nawet w czasie niepogody.

We wtorek premjera nowej rewji p. t. „Łódź w kwiatkach“ z tak atrakcyjnymi numerami jak „Określenie piratów“, „Pod niebem Hiszpanji“, „Wojsko idzie“, „Najpiękniejsze kwiaty“, które staną się prawdziwą sensacją chwili. Wspaniałe kostiumy i dekoracje. Udział najlepszych sił warszawskich i miejscowych.

„ZŁOTE SZALEŃSTWO“

dzisiejsza premjera w „Rakiecie“.

Amatorów lekkostrawnej muzyki i koneserów teatralnych czeka dziś niespodzianka. Oto teatr rewjowy w Łodzi p. n. „Rakietka“ występuje dziś z sensacyjną premjera rewelacyjnego widowiska pióra: A. Własta, M. Hemara, K. Toma, L. Staroskiego, K. Brzeskiego i Stanieła pod frającym tytułem „Złote szaleństwo“. W powodzi światła, wspaniałych dekoracji i kostiumów ukażą się ulubieńcy publiczności z Gierasińskim, Żelazką, Garelikówną, Popielewską, Chranowskiem, Urbańskim, Balcerekówną, Faibanem, Bołciem Kamińskim, Skorasińskim i Lopkiem Boruńskim na czele.

W dzisiejszej premjerze wystąpi w nowym składzie 12-cie Luciana-girls i niezliczona ilość statystek i statystów. Nad całością czuwa dyrektor artystyczny K. Brzeski, reżyser Orzechowski, kapelmistrz D. Kleidit i wreszcie dekorator, artysta-malarz B. Kudewicz.

Dzisiejsza premjera w teatrze rewji „Rakietka“ wzbudza w całej Łodzi zrozumiałe zainteresowanie.

CASINO — „CZAR TANGA“

Hiszpanja — daleka krajina za siedmiu górami, pełna ognia i żaru, pełna tkliwości i egzaltacji; Hiszpanja przedrewolucyjna ze swymi zdeprawowanymi urzędnikami i zawsze romantyzmnie usposobionym ludem; Hiszpanja nie półwysep, ale wyspa egzotyki i wzmocnionej odartej z wszelkiego uroku Europy — ta Hiszpanja wyciera z nowego filmu w Casinie tak plastycznie i w barwach tak mocnych, że niejeden twór literacki nie oddałby równie wiernie kolorystyki tego kraju, co film „Czar tanga“. Już z tego względu jest ten film godny obejrzenia.

Pozatem poznajemy w nim nowego, niezwykle pięknie i jeszcze pięknie śpiewającego amanta o dziewczęcym imieniu i nazwisku Don Jose Mojica. Don Jose zajmuje niewątpliwie w sercach wielu niewiast na obu półkuliach miejsc Valentini, gdyż ma hebanowe włosy, alabastrowe zęby i aksamitny głos. Jego partnerka, również rasowa hiszpanka, przypomina Polę Negri z jej najlepszych czasów, a pozatem ma w sobie coś u Dolores del Rio; jeśli do tego dodać, że ta uroczą osobka tańczy jak hiszpanka, a śpiewa jak włoszka — to obraz tej nowej gwiazdy — Mozy Maris — będzie kompletny.

Film ma wiele momentów pełnych szczerego komizmu, a zato miłość, intrygę i awanturę. — Film bawi i porwuje.

Tygodnik Foxa jest jak zawsze ciekawy.

JUBILEUSZ INSTYTUCJI HUMANITARNEJ

Rok bieżący 1931 jest rokiem jubileuszowym jednej z najstarszych humanitarnych instytucji łódzkiej. Instytucja ta istnieje od lat 50-ciu pod nazwą Towarzystwa Pielęgnowania Chorych „Bykur Cholim“. W ciągu całego minionego półwiecza wykazało Tow. „Bykur Cholim“ tyle żywotności, tyle serca dla nędzy, że trudno jest nie wyrazić mu w imieniu całego łódzkiego społeczeństwa najserdeczniejszego „Bóg zapłać“.

Zarząd towarzystwa, który ofiarne niesie i niósł swą pracę i miennie, nie ograniczył się tylko do udzielania pomocy tej wielkiej rzeszy biednych chorych, polegającej na poradach lekarskich, lekarstwach i wydawaniu posiłków, lecz pragnął uzdrawiać pacjentów i uczynić ich zdolnymi do dalszej pracy.

Dla osłabienia tego celu tow. „Bykur Cholim“ urządziło „Uzdrowisko“. W jasnych, czystych i pięknych pawilonach otoczonych sosnowym lasem, dochodzą rekonwalescenci, przebywający pod stałą opieką lekarską, do pełni sił.

Lekarz-dentysta

F. Horowicz-Kopciowska

ordynuje codziennie od g. 9-ej do 2-ej
Moniuszki № 5, tel. 106-38.

Subwencja dla Teatru Miejskiego uchwalona!

Zlikwidowany zostanie prawdopodobnie Teatr Popularny.

O czem mówiono na wczorajszym posiedzeniu magistratu.

Na wczorajszym posiedzeniu magistratu rozpatrywano sprawę wydzierżawienia teatrów miejskiego i popularnego w przyszłym sezonie. Jak doniósł wczorajszy „Express“, niektórzy członkowie magistratu uważali, iż należy teatry miejskie zamknąć na przyszły sezon, a to z tego względu, iż właściciel gmachu przy ul. Cegielnianej Nr. 63 p. Celmajster żądał podwyższenia czynszu dzierżawnego o 30 procent. Tej różnicy miasto nie mogło dopłacić, natomiast zamknięcie teatrów dałoby magistratowi 300,000 złotych oszczędności.

W ostatniej chwili p. Celmajster zmienił swe warunki, wobec czego większość członków magistratu opowiedziała się za utrzymaniem Teatru Miejskiego.

W wyniku długiej dyskusji postanowiono odnowić kontrakt z p. Celmajstrem i oddać Teatr Miejski w przy-

szyłym sezonie Związku artystów scen polskich. Po zatwierdzeniu tej uchwały przez radę miejską, magistrat podpisał z Z.A.S.P. kontrakt.

Teatr Miejski w nowym sezonie oddany będzie na tych samych warunkach, jakie obowiązywały w roku bieżącym, t. zn. magistrat wypłacać będzie kierownictwu teatru subwencję w wysokości 170 tysięcy złotych, oraz 30 tysięcy złotych na kostiumy.

Co się tyczy Teatru Popularnego, istnieje obawa, że nie będzie on w nowym sezonie prowadzony. Jak stwierdzono na wczorajszym posiedzeniu, teatr Popularny stracił swoje lokum — otrzymał wywołanie z lokalu przy ul. Ogrodowej Nr. 18. Wobec powyższego magistrat postanowił nie wypłacać temu teatrowi subwencji w wysokości 30,000 złotych, przewidzianej w budżecie, o ile kie-

rownictwo teatru nie znajdzie innego odpowiedniego lokalu.

Następnie omówiono obszernie sprawę redukcji budżetu miejskiego. Referował tę sprawę i zgłaszał odpowiednie wnioski prez. Ziemięcki. Wszystkie wnioski zostały przyjęte przez plenum magistratu.

Według tych wniosków, miast 8 i pół milj. złot., których skreślenia zażądały władze nadzorcze, postanowiono skreślić z pozycji przychodów tylko 3,930,371 złotych, a po stronie wydatków 2,919,461 złotych. W ten sposób budżet nie tylko byłby zrównoważony, ale zyskanoby jeszcze nadwyżkę w wysokości 125,464 złotych.

Wniosek powyższy zostanie natychmiast przesłany do ministerstwa spraw wewnętrznych, które zadecyduje o dalszych losach budżetu łódzkiego do dnia 15 b. m.

Po załatwieniu jeszcze szeregu drobnych spraw posiedzenie zakończono. (L)

Pobił uczenicę

i znieważał nauczyciela, który stanął w jej obronie.

W domu przy ulicy Nowo-Cegielnianej Nr. 4 znajduje się szkoła powszechna Nr. 77. W godzinach przedpołudniowych, w czasie dużej paury, uczniowie i uczennice często bawią się przed bramą, na co im nauczyciele udzielili zezwolenia.

Któregoś dnia, gdy kilka dziewczynek bawiło się przed sąsiednią kamienicą, oznaczoną numerem 6, z bramy wybiegł właściciel tej nieruchomości, Antoni Kucharski, rzucił się na uczennicę, Annę Czajównę i począł ją bić.

Dziewczynka poczęła wzywać pomocy. Nadszedł jeden z nauczycieli, p. Piotr Jankowski, który obezwładnił rozjuszonego właściciela domu i zażądał od niego wyjaśnień.

Kucharski oznajmił mu, że nie pozwala dzieciom bawić się przed swoim domem i jeśli kiedykolwiek je zauważy

przed bramą, to się z nimi odpowiednio rozprawi.

Gdy nauczyciel zagroził mu, że złoży w policji meldunek o pobiciu uczennicy, właściciel domu pchnął go silnie i obrzucił obraźliwymi epitetami.

Wezwano policję. O zajściu spisano protokół i w rezultacie właściciel domu został pociągnięty do odpowiedzialności karnej. Wczoraj stanął on przed sądem okręgowym, który sprawę tę rozważał w trybie postępowania uproszczonego.

Kucharski nie przyznał się na sprawie ani do pobicia uczennicy, ani do znieważenia nauczyciela. Twierdził on, że nauczyciel, składając meldunek w policji, wyolbrzymił całe zajście.

Zeznania świadków potwierdziły jednak okoliczności zajścia, podane przez p. Jankowskiego. Sąd skazał właściciela domu na 7 dni aresztu.

Narkotyki w herbacie.

Zdegenerowani młodzieńcy zniewolili omdlałą dziewczynę.

Onegdaj bawiła w Julianowie, Elza Natawicz, zamieszkała w Łodzi przy ul. Napiórkowskiego 145, która w godzinach popołudniowych spacerując po parku, poznała dwóch młodzieńców, z którymi spędziła całe popołudnie, a następnie wieczorem udała się na kolację do restauracji ogrodowej. Po spożyciu herbaty dziewczyna uczuła dziwną ocieźłość i popadła w omdlenie, a gdy się obudziła stwierdziła z przerażeniem, że znajduje się w polu, tuż obok parku juljanowskiego.

Ślady wskazywały, że młodzieńcy, korzystając z jej omdlenia zniewolili ją, poczem zostawili w polu.

Elza Natawicz udała się do policji, która na skutek złożonego przez nią zgłoszenia wszczęła dochodzenie za sprytami młodzieńcami. (a)

Ani grosza kredytu

bez zasięgnięcia informacji w Biurze

„WYWIAD KREDYTOWY“

Największe w Łodzi Biuro Informacji kredytowych — 1500 własnych korespondentów w kraju i zagranicą
ŚRODMIEJSKA Nr. 20 (Cegielniana 15) tel. 129-30.

1-szy Dźwiękowy Kino-Teatr w Łodzi

„SPLENDID“

Dzisiaj i dni następnych!

BETTY COMPSON

oraz IWAN LEBIEDIEW

w dramacie namiętności i uczuć

ZNAJOMA z ULICY

Spowiedź dziewczęcia, które cierpiało głód.

Początek o g. 6-ej. Cena miejsc: Początek o g. 6-ej.

Zł. 1°, 1⁵⁰, 2° i 2⁵⁰

RADJOPROGRAM

PIĄTEK, dnia 12-go czerwca.

Godz. 11.58—12.05: Sygnał czasu z Warszawy i hejnał z Wieży Mariackiej w Krakowie. 12.05—13.15: Muzyka z płyt gramofonowych firmy A. Klingbeil Piotrkowska Nr. 160. 13.15—13.25: Odczytanie programu dziennego i repertuar teatrów i kin. 13.25—15.25: Przerwa. 15.25—15.45: „Łódka z Warszawy do Berlina“ — wygłosi p. Wł. Grzejski (tr. z Warsz.). 15.45 Przerwa. 16—16.15: Kącik artystyczny L.S.G. z Warszawy. 16.15—16.47: Muzyka z płyt gramofonowych. 16.47—16.50: Komunikat dla żeglugi i rybaków. 16.50—17.15: Lekcja języka francuskiego z Warszawy. 17.15—17.35: Muzyka z płyt gramofonowych z Warszawy. 17.35—18: Odczyt z Krakowa „Ostatnie wyprawy w Himalajach“ wygłosi dr. H. Szatkowski. 18—19: Koncert popołudniowy z Poznania w wykonaniu orkiestry 56 p. p. 19—19.20: Rozmaitości. 19.20—19.35: Dyr. St. Zbyzewska wygłosi odczyt p. t. „Szkołnictwo zawodowe kobiet na terenie województwa łódzkiego“. 19.40—20: Kom. Izby Przem. Handl. odcz. progr. na dzień nast. i kom. meteorologiczny. 20—20.10: Prasowy dziennik radiowy z Warszawy. 20.15—22: Koncert symfoniczny. Wykona Orkiestra Filharm. Warsz. Bronisław Wolfstał (dyr.) i Olga Kalliwoda (śpiew). 22—22.15: Red. Mateusz Gliński wygłosi feljton p. t. „Światła wielkiego miasta“. 22.15—24: Dodatek do prasowego dziennika radiowego, komunikat policyjny, sportowy oraz muzyka lekka i taneczna z Warszawy.

SOBOTA, dnia 13-go czerwca.

Godz. 11.58—12.05: Sygnał czasu z Warszawy i hejnał z Wieży Mariackiej w Krakowie. 12.05—13.15: Muzyka z płyt gramofonowych firmy A. Klingbeil Piotrkowska Nr. 160. 13.15—13.25: Odczytanie programu dziennego i repertuar teatrów i kin. 13.25—16: Przerwa. 16—16.30 Program dla dzieci: 1) Słuchowisko. Bajka Andersena „Stowik“ w radiofonizacji St. Karwickiego. 16.30—16.50: Koncert dla dzieci Ludowe pieśni słowiańskie w wykonaniu Marji Orzechowskiej, akomp. prof. L. Urstein. 16.50—17.10: Odczyt ze Lwowa „Oryginały w przeszłości polskiej“ — wygłosi prof. St. Lempicki. 17.15—17.35: Muzyka z płyt gramofonowych z Warszawy. 17.35—18: „Spała — letnia rezydencja Pana Prezydenta Rzeczypospolitej“ — wygłosi ks. dr. Leon Łomiński (tr. z Warszawy). 18—19: Kącik dla młodych talentów muzycznych (tr. z Warszawy) 19—19.20: Rozmaitości. 19.20—19.40: Muzyka z płyt gramofonowych. 19.40—20: Kom. Izby Przem. Handl. w Łodzi, odczytanie programu na dzień następny i kom. meteorologiczny. 20—20.10: Prasowy dziennik radiowy z Warszawy. 20.15—22: Muzyka lekka. Wyk. Ork. Filharm. Warsz. pod dyr. Kazimierza Witkomirskiego. B. Mierzejewski (tenor) i L. Urstein (akomp.). 22—22.15: „Na widnokręgu“ 22.20—22.50: Utwory Chopina w wyk. Józefa Turczyńskiego (tr. z Warszawy) 22.50—24: Komunikaty: policyjny, sportowy oraz muzyka lekka i taneczna z Warszawy.

Z. T. K.

Żydowskie Tow. Krajoznawcze organizuje następujące wycieczki:

W sobotę, dnia 13 b. m. — do miejskiego zakładu hodowli roślin. Zbiórka o godz. 10 m. 30 przy ul. Brzezińskiej Nr. 83

W niedzielę, dnia 14 b. m. — do Rudy Pąj. i Rzgowa. Zbiórka o godz. 8 min. 30 przy przystanku tramwajowym na Górnym Rynku.

W dn. 28 i 29 b. m. odbędzie się wycieczka dwudniowa do Tomaszowa, Spały i okolice.

W piątek, dnia 12 b. m. o godz. 21 min. 30 wygłosi w lokalu Tow. p. Ejsurowicz odczyt z cyklu „Zaczarowany Wschód“ n. t. „Rabindranath Tagore i Mahatma Ghandi na tle życia indyjskiego“.

Bliskich informacji udziela i przyjmuje za pisy na wycieczki sekretariat T-wa (Piotrkowska 56) w poniedziałki, środy i piątki od godz. 20-ej do 22-ej.

Pogoń na ulicy.

Policja aresztowała dwóch włamywaczy.

Wczoraj około godziny 4-ej nad ranem policja łódzka aresztowała dwóch groźnych włamywaczy warszawskich, przybyłych do Łodzi na „gościnne występy”.

Złoczyńcy ci dokonali włamania do mieszkania Ignacego Szara przy ulicy Przędzalnianej 54 i gdy wychodzili z bramy tego domu z workami, w których znajdowały się skradzione przedmioty, natknęli się na patrol policyjny.

Policjantom nie trudno było się domyśleć z kim mają do czynienia, gdyż złoczyńcy na ich widok porzucili swe łupy i puscili się biegiem przez ulicę.

Pogoń trwała około pół godziny. Gdy wreszcie jeden z posterunkowych znalazł się w bliskiej odległości od uciekających i dał strzał w powietrze, włamywacze poddali się. Skuto ich w kajdany i odwieziono samochodem do wydziału śledczego.

Aresztowani przyznali się do włamania. Policja ustaliła, że mieli oni jeszcze na sumieniu kilkanaście innych wypraw złodziejskich w Łodzi, których dokonali w ciągu ostatnich dziesięciu dni.

Stwierdzono również, że byli oni poszukiwani przez warszawską policję za włamania mieszkaniowe. (d).

Samobójstwo starca

Powiesił się we własnym mieszkaniu.

Wczoraj w godzinach południowych doniesiono policji o samobójstwie 72-letniego szewca Franciszka Rosniaka (Zamenhoja 14).

Rosniak mieszkał zupełnie samotnie. Od kilku dni sąsiedzi już go nie widzieli i przypuszczali, że staruszek dokądś wyjechał i zamknął mieszkanie.

Wczoraj około pierwszej po południu zjawił się jakiś klient szewca, który nie mogąc się dostać do drzwi, zwrócił się do policji, wyrażając przypuszczenie, że z szewcem musiało się coś stać.

Przybyli policjanci wyważyli drzwi wejściowe. Ujrzeni oni wówczas staruszkę wiszącą na haku, wbitym do ściany. Rosniak był już martwy. Zwłoki zabezpieczono na miejscu do zejścia władz sądowo-policyjnych.

W godzinach przedwieczornych, po ukończeniu śledztwa, zwłoki starca przewieziono do prosektorjum, gdzie zostaną poddane sekcji. Rosniak prawdopodobnie powiesił się już przed kilku dniami.

Przyczyny samobójstwa nie ustalono. Szewca nie pozostawił żadnych listów, któreby wyjaśniły motywy jego czynu. (d)

NOWI MATURZYŚCI.

W gimnazjum męskim Towarzystwa szerzenia oświaty i wiedzy technicznej wśród żydów w Łodzi Pomorska 46/48) egzamin dojrzałości zdali następujący abiturjenci:

Izak Eleazar Berger, Abram Berkenfeld, Josyf Cwang, Abram Fidler, Markiel Farber, Gerszon Guterman, Józef Jakubowicz, Abraham Mordka Januszewicz, Szymon Keszbaum, Markus Lewkowitz, Szymon Orzeł, Ajzyk Oselka, Szymon Pik, Józef Mendel Rogozjiński, Szmul Jakob Rozenberg, Abram Josek Szerenfel, Szlama Szor, Zendeł Włoch, Markus Władysław Znamirowski.

WIELKA WYCIECZKA DO WŁOCH I FRANCJI

Na zaproszenie włoskich i francuskich stowarzyszeń byłych wojskowych urzędników Legja Inwalidów W. P., oddział w Krakowie, również tego roku wycieczkę czterotygodniową do Włoch i Francji. Wycieczka wyrusza 4-go lipca b. z. i zwiedzi Wiedeń, Wenecję, Rzym, Neapol, Capri, Rivierę francuską oraz wezchświatową wystawę kolonialną w Paryżu, wróci drogą powrotną na Gdynię.

Koszta wycieczki wraz z biletem, paszportem i utrzymaniem wynoszą — klasa III 715 złotych, klasa II 890 zł.

Zgłoszenia należy kierować: Legja Inwalidów W. P. w Krakowie, ul. Kochanowskiego 16. Wszelkich informacji udziela Legja Inwalidów W. P. w Łodzi, Narutowicza Nr. 45, telefon 207-37. Od 9 do 12 i od 2 do 6-ej.

Województwo łódzkie skasowane?

Łódź gorąco protestuje przeciwko zrównaniu jej z małemi miasteczkami prowincjonalnymi. Zniesienie D.O.K., izby skarbowej i kuratorjum.

Jak się dowiadujemy z pewnego źródła, onegdaj komisja uchwalająca komitetu dla usprawnienia administracji przedstawiła już gotowy projekt podziału kraju na województwa.

Według tego projektu, który będzie tematem rozpraw rządu, między innymi

skasowano województwo łódzkie, dzieląc je pomiędzy województwa pomorskie i warszawskie.

Łódź wedle tego projektu stanowić będzie

odrębne województwo grodzkie w obszarze obejmującym obecnie gran-

ice miasta z ewentualnem przyłączeniem przedmieść i najbliższych gmin.

Na czele władzy administracyjnej stanie

wojewoda grodzki,

poza to województwo grodzkie dzielić się na kilka ekspozytur.

Zniesione zostaje kuratorjum łódzkiego okręgu szkolnego,

a sprawy szkolnictwa łódzkiego obejmuje inspektorat szkolny, podczas gdy sprawy szkolnictwa innych powiatów obejmą kuratora warszawskie i pomorskie.

D.O.K. zostaje zniesione ze względów strategicznych.

W Łodzi stacjonować będą wyłącznie niektóre oddziały wojskowe, podległe bądź DOK warszawskiemu, bądź też pomorskiemu.

Zniesiona zostaje też izba skarbową którą w Łodzi zastąpi tylko inspekcja skarbową z kompetencjami wyłącznie dla Łodzi, a podlegającą izbie skarbowej warszawskiej.

Jedynie sąd okręgowy zostanie utrzy-

many, lecz obejmie on również wyłącznie Łódź i powiat łódzki, a więc zostanie znacznie zmniejszony co do ilości sędziów i personelu sądowego.

Gdy przed kilku miesiącami do Łodzi nadeszła wiadomość o powyższych planach podniesiony został jednomyślny protest całej Łodzi, która protestowała przeciwko

zrównaniu Łodzi z małemi miasteczkami prowincjonalnymi.

Dzięki temu protestowi sprawa ta została na pewien czas zaniechana.

Obecnie dowiadujemy się, że komitet dla usprawnienia administracji

jeszcze w bieżącym tygodniu, a najpóźniej w początkach przyszłego ma zatwierdzić projekt komisji uchwalającej, poczem przedstawi projekt rządowi do wypowiedzenia się i przedstawienia na radę ministrów.

Wczoraj rano wiadomość powyższą dotarła do sfer gospodarczych, które najbardziej są zainteresowane w tej sprawie i wywołała niezwykle poruszenie.

Sfery gospodarcze mają wezwać izbę przemysłowo-handlową do podjęcia wspólnej akcji, celem przeprowadzenia obrony miasta przed przekreśleniem jego obecnej wartości zarówno pod względem gospodarczym jak i ogólnym.

Już w przyszłym tygodniu rozpoczyna się w tej sprawie narady i ustalony zostanie program pracy nad wyeliminowaniem Łodzi z planu usprawnienia administracji kraju. (b)

Dr. med.

J. POLAK

Choroby wewnętrzne i Allergiczne.

(astma, pokrzywka, artretyzm, reumatyzm)

front

Ul. 6-go Sierpnia 22 i piętro

Tel. 164-21. — Przyjmuje w dni powszednie

godziny od 6-ej do 7-ej, — w niedziele i święta

od godz 11-ej do 12-ej

Pani Annie Rydel, Institut de Beauté

Łódź, Śródmiejska 16, za usunięciem liszaj z twarzy mego syna, składa tą drogą serdeczne podziękowanie.

ILANCIKOWA

Łódź, Gdańska 15.

Jakie weksle

nie mogą być protestowane przez pocztę?

7-go marca roku bieżącego ogłoszone zostało rozporządzenie p. ministra sprawiedliwości o protestowaniu weksli przez urzędy i agencje pocztowe.

Jak się dowiadujemy — urzędy i agencje pocztowe nie będą sporządzały protestu weksli w wypadkach, gdy suma weksla opiewa wyżej, aniżeli na 2 tysiące złotych.

Ponadto w szeregu innych wypadków weksle nie mogą być zaprotestowane przez pocztę, mimo, iż nie zostały przez wystawcę wykupione. Mianowicie weksel nie będzie protestowany, jeżeli wystawiony był w walucie zagranicznej, względnie wystawiony został zagranicą. Jeżeli weksel był wystawiony w walucie polskiej, lecz na obszarze w. m. Gdańska, również nie będzie przez urzędy pocztowe polskie protestowany.

Weksel nie może być zaprotestowany przy przedłożeniu go w kilku egzemplarzach, albo przy przedłożeniu kopji i oryginału tego samego weksla.

Zasadniczo weksel nie może być protestowany, jeżeli wystawiony został w obcym języku.

Mimo to dopuszczalne jest protestowanie weksla przez urzędy i agencje pocztowe, o ile wystawiony on został w językach: ruskim (rusińskim) na obszarze województwa lwowskiego, tarnopolskiego, stanisławowskiego, wołyńskiego i poleskiego; białoruskim — na obszarze województw: poleskiego, nowogrodzkiego, wileńskiego oraz powiatów: grodzieskiego i wołkowyskiego w województwie białostockim; w litewskim — na obszarze powiatu święciańskiego, trockiego; w języku niemieckim — na obszarze województw poznańskiego, pomorskiego i śląskiego.

Zasady przewidziane w rozporządzeniu ministra sprawiedliwości o protestowaniu weksli przez pocztę zostały przez wyżej przytoczone rozporządzenie uchylone. (f)

Właściciele domów

zabiegają o umorzenie należności z tytułu korzystania z kanałów w latach 1927 i 1928.

Od kilku dni magistrat m. Łodzi rozsyła poszczególnym właścicielom nieruchomości skanalizowanych nakazy płatności wzywające ich do uiszczenia należności za korzystanie z sieci kanałów miejskich z roku 1927, 1928, 1929 i 1930.

W związku z tem w dniu wczorajszym udała się do naczelnika wydziału kanalizacji i wodociągów p. inż. Skrzywana, delegacja właścicieli nieruchomości w osobach inż. Lubotynowicza, radnego Szota, prez. Bartczaka i red. Fryzego, która interwenjowała celem uzgodnienia szeregu sprzecznych punktów związanych z przyłączeniem domów do sieci kanalizacyjnych.

Delegacja prosiła inż. Skrzywana, aby ten wywarł swój wpływ na czynników magistrackich celem umorzenia należności, jakie przypadają z tytułu ko-

rzystania z kanałów miejskich w latach 1927 i 1928, wskazując na to, że wówczas nie istniał przymus i że kwestja pobierania należności za prawo korzystania z kanałów nie była należycie załatwiona, albowiem obowiązek ten ciążył na lokatorach.

Naczelnik inż. Skrzywan obiecał zainteresować się powyższą sprawą, zaznaczając jednak, że kwestja rozkładania na raty względnie umorzenia należności za korzystanie z sieci kanałów miejskich zależy wyłącznie od magistratu.

Jak się dowiadujemy w myśl noweli do artykułu 7 ustawy o ochronie lokatorów z dnia 14 maja 1928 r. opłaty za korzystanie z miejskiej sieci kanalizacyjnej ponoszą w starych domach lokatorzy. (a).

Kupiec oszalał,

gdy się dowiedział, że padł ofiarą oszusta.

Wczoraj w godzinach popołudniowych na Rynku Bałuckim rozległ się przeraźliwy krzyk mężczyzny. W ciągu jednej chwili wokół mężczyzny zebrał się tłum ludzi. Przybyła na miejsce policja zlikwidowała zbiegowisko i zaplekkowała się krzyżącym. Jak się okazało był nim 32-letni Dawid Holcman, zamieszkały w Końskich przy ul. Jatokowej Nr. 11.

Ponieważ Holcman zdradzał objawy choroby umysłowej odwieziono go do zbiorni miejskiej i natychmiast zawiadomiono rodzinę, która następnym autobusem przybyła do Łodzi.

Po przybyciu rodziny do Łodzi wyjaśniła się sytuacja. Okazało się, iż Holcman przybył do Łodzi celem poczynienia zakupów galanterji. Był u kilku hurtowników na ul. Nowomiejskiej, wybrał znaczną ilość towaru i oznajmił im, iż pieniądze wpłaci w czwartek po południu, ponieważ żona przyśle mu je przez

znajomego, który przybywa autobusem z Końskich.

Wczoraj od rana siedział na przystanku autobusowym przy ul. Łagiewnickiej, oczekując Berka Cukiera, owego sąsiada, który miał mu przywieźć od żony pieniądze.

O godzinie 2-ej po południu z autobusu wysiadł jakiś mężczyzna, który wręczył Holcmanowi kartkę o następującej treści:

„Bardzo cię przepraszam, że zabrałem 700 zł. i 50 dolarów, które mi dała żona dla ciebie, ale muszę mieć pieniądze, ponieważ wyjeżdżam do Portugalji do krewnych. Mam nadzieję, że tam dostanę dobrą posadę i zarobię tyle, że będę mógł ci pieniądze odesłać. Cukier”.

Po przeczytaniu owej kartki Holcman dostał ataku szału.

Urząd śledczy powiadomiony o oszustwie, wysłał za Cukiernikiem listy gończe. (p)

WODA KOLONSKA MAJOLA

DOSKONAŁA ORZEŹWIAJĄCA

ZADAĆ WSZEDZIE

Kto nie płaci w całej Polsce.

W Warszawie w sprawie ogłoszonej upadłości f. „St. Gostyński i S-ka” Sp. z o. o. wyznaczony został czteromiesięczny termin dla wierzycieli, celem sprawdzania wiarygodności. Sprawdzanie ma się odbywać w dniach 10, 14 i 17 lipca. Także sam termin wyznaczono w sprawie upadłości Józefa Kulika (Nalewki 16), gdzie sprawdzanie pretenzji wierzycieli wyznaczono na 18 i 20 lipca.

W Sosnowcu jest na ukończeniu sprawa upadłości Edmunda Moszkowskiego i w tych dniach ma nastąpić ostateczne zebranie wierzycieli, której przed trzema miesiącami udzielono odroczenia wypłat zarządziło otwarcie postępowania układowego, ponieważ firma ta nie będzie mogła w całości spłacić swoich długów.

We Włocławku przed sądem okręgowym wniosła firma „Jakób Ogrodowicz” z Lipna (Gdańska 46) podanie o odroczenie wypłat, termin rozpoznania którego wyznaczono na 1 lipca r. b.

W Będzinie udzielono odroczenia wypłat f. „J. B. Grundman” (Koltataja 3) do 30 sierpnia.

W Katowicach w upadłości firmy „Warszawski Skład Mebli” ma nastąpić w tych dniach częściowa regulacja wierzycieli, z sumy 21.932 zł., z których poza wierzycielami uprzywilejowanymi 14.154 zł. pozostaje do podziału dla wierzycieli 25 proc. — 7.777 zł.

W Pleszewie kupiec Leon Bykowski złożył podanie o odroczenie wypłat które będzie w tych dniach rozpoznawane.

W Świeciu przed sądem grodzkim udzielono odroczenia wypłat do 3 września Stefanowi Wollszlegerowi z Grzeczna p. Świecie.

W Grudziądzu przedłożono firmie „Carl Schultz i Syn” (Tuszeńska Grobla 1) odroczenie wypłat do 12-go sierpnia.

W Śremie kupiec Aleksander Sobolewski zgłosił podanie o odroczenie wypłat, termin rozpoznania którego wyznaczono 24 czerwca.

W Starogardzie firmie „Fabryka maszyn A. Horstman” sp. z o. o. przedłużono odroczenie wypłat do 14-go września.

W Rawiczu firma „Józef Popek” użyła skąd odroczenie wypłat do 30 sierpnia. W Poznaniu firma „Dom Towarowy Jan Okopiński” (Pocztowa 1) rzekła się dobrodziejstwa odroczenia wypłat, wobec czego sąd sprawę umorzył.

Giełda zbożowa.

Na wczorajszym zebraniu giełdy zbożowo-towarowej w Warszawie obroty były małe przy podaży zmniejszonej.

Notowano za 100 kg. parytet wagon Warszawa w handlu hurtowym w ładunkach wagonowych: żyto 29½—30, pszenica 34—35, owies jednolity 32—33, zbierany 30—31, jęczmień na kaszę 28—28½, mąka pszenna luks. 62—72, mąka 4/0 57—62, mąka żytnia 45—47, otręby pszenne szale 21—22, średnie 19—20, żytnie 19—19½, kuchy lniane 31—32, rzepakowe 26—27, groch polny jadalny 32—35, groch „Victoria” 40—45, łubin niebieski 22—23, łubin żółty siewny 30—32.

„Pe-Pe-Ge”

pod znakiem sanacji.

Dnia 10 b. m. odbyła się w Grudziądzu rozprawa w sądzie grodzkim w sprawie udzielenia nadzoru firmie „Pe-Pe-Ge”.

Sąd grodzki, wobec złożonego wniosku zarządu fabryki oraz deklaracji, podpisanej przez wierzycieli na posiedzeniu dnia 6 b. m. odroczył termin i zarządził tak zwane spoczywanie sprawy. (ag)

Ustawa o zapobieganiu upadłości w świetle memoriału Związku Izb przemysłowo-handlowych.

Związek izb przemysłowo-handlowych złożył ministrowi skarbu i ministrowi przemysłu i handlu memoriał w sprawie ustawy o zapobieganiu upadłości.

Memoriał przewiduje, iż odroczenie wypłat winno być przyznawane jedynie

firmom, istniejącym conajmniej trzy lata. Do wniosków winien być dołączony bilans.

Prezes sądu winien być uprawniony do zasłegania opinii izb przemysłowo-handlowych co do celowości odroczenia wypłat lub postępowania ugodowego,

termin rozprawy powinien być wyznaczony nie później niż w 21 dni po wpływnięciu wniosku.

W razie odrzucenia przez sąd wniosku o odroczenie wypłat petent powinien mieć ogłoszoną upadłość z urzędu.

Z innych propozycji memoriału wymienić należy dezyderat włączenia podatków i świadczeń socjalnych do należności, na które rozciąga się odroczenie wypłat, przywilej dla należności powstałych podczas nadzoru, zaostrożenia obowiązków nadzorca, skrócenia terminu skargi apelacyjnej i wprowadzenia instytucji rady wierzycieli. - j -

Medjacja pp. Gliwica i Klarnera w kartelu przedzalników.

Stosownie do naszej zapowiedzi, w dniu wczorajszym przybył do Łodzi o godzinie 5-ej po poł. b. min. Hipolit Gliwicz, o godz. zaś 10-ej wieczorem p. prezes Czesław Klarner w sprawie dezyderatów firm, które przystąpiły do zrzeszenia producentów przedży bawełnianej w Łodzi z pewnymi zastrzeżeniami.

W związku z tym przyjazdem wczoraj o godzinie 5-ej po poł. odbyła się pierwsza konferencja prezydium zrzeszenia producentów przedży bawełnianej z p. Hipolitem Gliwicem, o godzinie zaś 10-ej wieczorem konferencja druga również prezydium zrzeszenia z p. Cze-

stawem Klarnerem.

W ciągu dnia dzisiejszego rozpatrzone zostaną i rozstrzygnięte dezyderaty firm, które złożyły takowe w swoim czasie w izbie przemysłowo-handlowej w Łodzi w wyniku wszczęcia przez izbę kroków medjacyjnych przez b. min. p. Gliwicę ora dezyderaty, firm, które złożyły je podczas wszczęcia kroków medjacyjnych przez p. Czesława Klarnera, celem rozpatrzenia ich i zadecydowania przez p. min. Prystora. Dezyderaty tych firm rozpatrzy w dniu dzisiejszym p. prezes Czesław Klarner. (ag)

Na rynku wełny i przedży czesankowej.

Ceny wełny miały w maju w dalszym ciągu tendencję słabą. Lepsze gatunki obniżyły się o 1—2 pency na 1 lbs. Natomiast ceny wełny gatunków średnich oraz krzyżówki utrzymały się na poziomie z drugiej połowy kwietnia. W kolach fachowych przeważa opinia, że z powodu spadku zapasów wełny, zarówno w Europie, jak i w krajach zamorskich, możliwa jest stabilizacja dotychczasowych cen.

W okręgu bielskim ceny wełny kształtowały się w końcu maja za lbs w pensach następująco (cyfry w nawiasie z

miesiąca kwietnia). Wełna australijska Merino A—24 (25), Ameryka, Buenos Aires Supra A—28 (29), Prima A—21 (23), Secunda B—19—20 d (19—20), Crosbr. C—18 (18), D—17 (17), E—15 (15).

Cena przedży czesankowej została utrzymana. Przedzalnie w związku z wykonywaniem zamówień dla fabryk materiałów włókienniczych na sezon zimowy, są stosunkowo lepiej zatrudnione. Ożywienie to nosi jednak charakter sezonowy.

Z przemysłu wyrobów jutowych i konopnych.

Przemysł jutowy skarży się na bardzo słaby napływ zamówień zarówno krajowych, jak i zagranicznych i wskutek tego pracuje przy ruchu silnie ograniczonym. Ceny juty mają tendencję nieco słabszą. W pierwszych dniach b. m. płacono za 1 tonnę ang. zł. 677,25.

Cena worków jutowych utrzymana (za 100 kg. 249 zł.).

W dziale wyrobów konopnych napływ zamówień również mały. Ceny surowców konopnych utrzymują się na poziomie z ostatnich miesięcy.

Konfektoria brzezińska i białostocka przedmiotem interpelacji w parlamencie angielskim.

— Anglicy obawiają się „dumpingu” polskiego.

Londyn, 11 czerwca.

W parlamencie zgłoszono piśmienną interpelację w sprawie dumpingu, rzekomo uprawianego z Polski w zakresie sprowadzenia do Anglii gotowych ubrań.

Minister Handlu przyznał istotnie, że gotowe ubrania wyrobu łódzkiego i białostockiego ofiarowane są w Londynie po cenie 12 szylingów 6 pensów czy 12 26 złotych. Ubrania te sprzedawane

są w tandetnych magazynach londyńskich jako angielskie po 30 szylingów sztuka.

NOTOWANIA BAWELNY.

Liverpool, 10 czerwca. Bawełna amerykańska — zamknięcie: czerwiec 4,49, lipiec 4,52, sierpień 4,56, wrzesień 4,59, październik 4,63, listopad 4,67, grudzień 4,70, styczeń 4,74, luty 4,78, marzec 4,83, kwiecień 4,86, maj 4,90, Loco 4,63.

Liverpool, 10 czerwca. Bawełna egipska — zamknięcie: lipiec 7,13, wrzesień 7,29, październik 7,37, listopad 7,44, styczeń 7,59, marzec 7,74, maj 7,85, Loco 7,20.

Aleksandria, 10 czerwca. Bawełna egipska — zamknięcie. Sakellaridis: lipiec 13,06, listopad 14,38, styczeń 14,68, marzec 14,95, Ashmouni: czerwiec 9,39, sierpień 9,52, październik 9,96, grudzień 10,18, luty 10,41.

Nowy York, 10 czerwca. Bawełna amerykańska — zamknięcie: Loco 8,45. Kontrakty: czerwiec 8,30, lipiec 8,37, sierpień 8,50, wrzesień 8,65, październik 8,75, listopad 8,85, grudzień 8,98, styczeń 9,07, luty 9,16, marzec 9,25, kwiecień 9,36, maj 9,47.

Nowy Orlean, 10 czerwca. Bawełna amerykańska — zamknięcie: lipiec 8,43, październik 8,78, grudzień 9, styczeń 9,09, marzec 9,31, maj 9,47. Loco 8,17.

Zmniejszenie się terenów pod zasiew bawełny surowej.

Według danych biura Fossick'a w Memphistonneses, tereny pod zasiew bawełny surowej uległy zmniejszeniu w roku bieżącym w stosunku do roku ubiegłego o 10,2 procent. (ag)

KINO - TEATR SPÓŁDZIELNI

Sienkiewicza 40.

Dzisiaj i dni następnych

Potężne arcydzieło filmowe p. t.

(PALAIS DE LUZE)

Monumentalny film wytwórni Sacha - Bip - Wieden. Iskrzący potopem światła, olśniewający bogactwem dekoracji, imponujący mistrzostwem reżyserji Geza von Bolvary. W rolach głównych ulubienicy międzynarodowych ekranów: Betty Balfour i Jack Trevor. Ceny miejsc: na 1-szy seans I m. 40 gr., II i III — 30 gr. a od godz. 6-ej ceny miejsc: I m. 80 gr., II i III m. 40 gr. — Orkiestra pod kier. p. Rafała Kantora.

S Z A M P A N

Następny program: Gra o męczyznę

W kraju pięknych Senioritas

Cudne, ciepłe, oliwkowe cery południa. Tajemnica piękności Senioritas — to staranne pielęgnowanie skóry. To też słynny barceloński specjalista Senor J. Tejero z całą ognistością hiszpańskiego temperamentu unosi się gdy klientki nie słuchają jego rady. „Jak Pani śmie niszczyć sobie cerę, gdy może Pani bez wysiłku stosować dwa razy dziennie ten prosty zabieg”. Wiadomo, o jaki zabieg chodzi Senor Tejero — wszak zaleca go 23,723 specjalistów całego świata: Rano i wieczór wetrzeć w skórę twarzy i szyi delikatną pianę z mydła PALMOLIVE i ciepłej wody; pozostawić ją na przeciąg 1-2 minut, tak aby mogła przeniknąć pory naskórka, poczem splukać najpierw ciepłą, potem letnią, wreszcie zimną wodą.

Oleje z palm i oliwek, z których mydło PALMOLIVE jest zrobione mają dużą wartość kosmetyczną. One to nadają mydłu PALMOLIVE ten charakterystyczny zielony kolor i lekki naturalny zapach.

Cena mydła PALMOLIVE jest tak przystępna, że specjaliści kosmetyczni polecają je również jako mydło kąpielowe, chroniące wrażliwą skórę przed podrażnieniem i szorstkością.

Oryginalne mydło PALMOLIVE jest obecnie wyrabiane w Polsce. Sprzedaje się je tylko w zielonym opakowaniu z napisem PALMOLIVE złotymi literami na czarnej opasce.

Colgate-Palmolive Sp. z o.o.
Warszawa, Rymarska No. 6.

Zł. 1.20

J. Tejero właściciel Salon de Beauté w Barcelonie, gdzie spotyka się wytwórny świat Hiszpanji.

J. Tejero

613, Calle Costas

Mydło PALMOLIVE

Doktor PRAPORT

ginekolog-urolog
choroby kobiece
dróg moczowych
Gdańska 77-a
tel. 208-95
Przyjmuje w domu
6-8 wiecz. i w lecznicy „Sanitas”, ul. Cegielińska Nr. 29 od 11-1-ej.

Dr. med. Niewiażski

specjalista chorób skórnych wenerycznych i moczopłciowych
elektroterapia, d. atermia
ul. Andrzeja 5
Tel. 159-40
Przyjmuje od 8-11, od 5-9, w niedziele i święta od 9-1
Oddzielna poczekania dla pań.

Do wynajęcia pokój

umeblowany z telefonem, Piotrkowska Nr. 51, m. 7, obejrzeć można od 3-7

Pokój

od zaraz do Wynajęcia Gdańska 42. mieszk. 3

Męski, pełen temperamentu

I. HAROLD MURRAY

I fertyczna paryżaneczka

FIFI DORSAY

wkrótce podbije serce wasze w filmie

KWIAT ALGERU

„CASINO“.

Dr. MIKOŁAJ BORNSTEIN

jak dawniej latem
w KRYNICY
GMACH SZKOŁY (naprzeciw Starych Łazienek)

Dzisiaj i dni następnych!

Film, który wciągnie widzów w misternie splecioną intrygę p. t.

„Postrach Salonów“

Dramat salonowy reżyserji R. EICHBERGA.

W rolach głównych najwybitniejsze gwiazdy angielskiej sceny i ekranu:
Muriel Angelus, Eve Grey, James Thomas, Jack Rains.

Muzyka: H. MAY. Porywająca akcja. Niewidziane dotąd efekty i przygody. Napięcie od początku do końca!

Nad program „MICKY-MAUS” arcywesoła komedia kreskowa p. t. MICKY, jako rywal DOUGLASA FAIRBANKSA

Początek o godz. 6-ej w soboty i niedziele o godz. 4-ej po południu.

CHERYS
MYDEŁKO DO ZĘBÓW
PASTA-ELIKSIR
NAJSKUTECZNIEJ
KONSERWUJĄ ZĘBY

„RAKIETA“

Pod kierunkiem artystycznym KAZIMIERZA BRZESKIEGO.
(W teatrze Popularnym przy ul. Ogrodowej 18. Telef. 178-00).

Dzisiaj uroczysta premiera!

Najwspanialszego widowiska sezonu p. n.:

„ZŁOTE SZALEŃSTWO“

Z Romualdem Gierasieńskim na czele świetnego zespołu.

Początek przedstawień o 8-ej i 10-ej wieczór. Sala wentylowana specjalnie sprządzo nemi maszynami.

Wobec spodziewanego natłoku, uprasza się o przychodzenie na wcześniejsze seanse.

DZWIĘKOWY KINOTEATR

DZISIAJ WYJĄTKOWA PREMIERA!

„STRZAŁA EROSA“

Najpiękniejsza sielanka miłosna, osnuta na tle konfliktu budzących się zmysłów. LESBOS, KRAINA KUNSTU MIŁOSNEGO I ŻYWIŁOWEJ, NAMIETNEJ SZTUKI KOCHANIA. NAUKA MIŁOŚCI UŚWIADOMIENIE W KUNSZCIE MIŁOSNYM. Początek seansów o godz. 5-ej po poł., w soboty i niedziele o godz. 12-ej w pol. Ceny miejsc znacznie niższe. W sobotę i niedziele od godziny 12-ej do 3-ej wszystkie miejsca po 50 gr. i 1.— zł.

Pierwszy grecki film w Polsce. Uczta dla miłośników kina.

Stow. Sport. „UNION“

W niedzielę, dnia 14-go czerwca r. b. o godz. 16-ej, odbędą się z okazji otwarcia toru żużlowego „DIRT TRACK”
Wielkie Wyścigi Motocyklowe i Kolarskie

W wyścigach motocyklowych startują:
Frankowski — wielokrotny mistrz Warszawy.
Decha — Warszawa.
Wojciechowski — Warszawa.
Dzierzewicz — Warszawa.
Nagengast — rekordzista Polski — Poznań.
Czerniak — Poznań.
Ziółkowski — Poznań.
Well — Poznań.
Vetter — Grudziądz, i najlepsi łódcy motocykl.

W wyścigach kolarskich biorą udział:
Szmidt — mistrz Polski, Brauner, Zybert, Klatt, Paul, Kołodziejski, Raab, Kaplan i inni.
SZCZEGÓŁY W PROGRAMACH.
Ceny miejsc od Zł. 1.— do Zł. 5.—
Przedprzedaż biletów codziennie w składzie aptecznym A. Dietla, ul. Piotrkowska 157, oraz w dniu wyścigów w Sekretariacie S.S. „Union” ul. Przejazd Nr. 7 od godz. 10-ej do godz. 13-ej.

Plac Sportowy „HELENÓW“

Pluskwy przebywają w brudnych szczelinach, unikając dziennego światła, w nocy zaś wypelzają, aby bolesnym kąsaniem przerywać nam sen i wypoczynek. Należy je niszczyć, rozpylając Flit do szpar i szczelin.

Flit niszczy doszczętnie muchy, komary, pchły, mrówki, mole, pluskwy, karaluchy oraz ich zarodki. Rozpylony Flit, aczkolwiek zabójczy dla owadów, jest zupełnie nieszkodliwym dla ludzi. Łatwy w użyciu. Nie plami. Flit nie należy porównywać do innych środków na owady. Żądajcie żółtej blaszanki z czarną opaską, wystrzegając się naśladownictw.

Rozpylajmy

FLIT

Oryginalny Flit sprzedawany jest wyłącznie w hermetycznie zamkniętych blaszankach.

„BONICOT”

Jest niezmiernie ułatwieniem, że w Bonicocie, co do którego żądacie orzeczenia mojego, znalazło się środek, przez który pałac nie wchłania szkodliwych substancji. Będę przeto stanowczo polecał Wasz preparat wszystkim chorym, którzy mają ograniczyć ilość palenia.

Prof. Uniw. dr. Juliusz Wagner-Jauregg Laureat Nobla 1929.

W Polsce nabyć można Bonicot we firmie: Polskie Tow. Handlowe „Bonicot”, sp. z o. o., Kraków, Zielona 10, tel. 16841 i 14676.

Motor elektryczny

o sile 6-7 K. M. na 120 voltów w bardzo dobrym stanie poszukiwany. — Oferty sub: „Motor” do administracji „Republiki”.

„Czystość”

Piotrkowska 44. telefon 167-45 przyjmuje cyklinowanie, drutowanie, froterowanie oraz sprzątanie biur, pokoi. **Czyszczenie szyb.**

Duży pokój

umeblowany przy samotnej osobie od zaraz do wynajęcia dla dwóch osób, ewentualnie małżeństwa. Cena przystępna. U. Zeromskiego. 18. m. 27.

Do akt Nr. E. 364/31 r. OGŁOSZENIE. Komornik Sądu Grodzkiego w Poddebicach, 3 rew. pow. łęczyckiego, JÓZEF PIECZEWSKI, zamieszkały w Poddebicach, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 23 czerwca 1931 r. od godz. 10-ej rano we wsi Sworawa, gm. Poddebice, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Mikołaja Gortata i składających się z 2-ch krów, klaczy i jałówki, oszacowanych na sumę Zł. 700.—

Poddebice, dnia 9 czerwca 1931 r. Komornik: J. PIECZEWSKI.

2 POKOJE frontowe, częściowo umeblowane z używalnością kuchni do oddania przy ul. Andrzeja 43, m. 17, wejście z podwórza na lewo. Zastać od godz. 1-5 pp.

Do akt Nr. E. 834, 835 i 836/31 r. OGŁOSZENIE. Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, LEONARD NABOROWSKI, zamieszkały w Łodzi przy ul. Główniej Nr. 17, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 24 czerwca 1931 r. od godz. 10 rano w Łodzi przy ulicy Napiórkowskiego 56, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Adolfa Foerstera, i składających się z różnorodnych mebli, firanek, poduszek i garderoby męskiej, oszacowanej na sumę Zł. 996.

Łódź, dnia 8 czerwca 1931 r. Komornik: L. NABOROWSKI.

Kupno i sprzedaż

UŻYWANE książki szkolne kupuje i płaci najwyższe ceny Księgarnia L. Kryszek, Pomorska 15.

KASA ogniotrwala, okazjnie do sprzedania, Narutowicza 47/33, prawa ofic. II piętro.

SKLEP galanterijny, 2 pokoje i kuchnia z powodu wyjazdu tanio do sprzedania. Wiadomość: Wólczańska 159, w piwiarni W. Klauze.

PIANINO bardzo ładne, mało używane czarne, krzyżowe, sprzedam. Targowa Nr. 32, m. 15

DO SPRZEDANIA owocarnia z mieszkaniem, Ruda Pabjanicka, ul. Garapi-cha Nr. 13 obok przystanku tramwajowego.

Lokale

2 MIESZKANIA po 2 pokoje z kuchnią i oszkloną werandą w lesie do wynajęcia. Komunikacja tramwajowa. Tel. 111-39.

POKÓJ słoneczny, umeblowany oddam. Telefon. 11 Listopada 12, front, II p. naprawo.

DO WYNAJĘCIA duży frontowy pokój z umeblowaniem lub bez, z telefonem, wszelkimi wygodami. Śródmiejska 20, m. 5, telef. 130-44.

POKÓJ przy rodzinie dla inteligentnego pana (panny) do oddania. Tochterman, Gdańska 90, obejrzyć od 5-8 w.

Letniska

GRAND - PENSJONAT w Poddebiu pod Tuszyńcem pod kier. H. Bajgelmana poleca się łaskawym względem swoich licznych zwolenników.

LETNIE mieszkania, jedno i dwupokojowe do wynajęcia w Bolesławowie, 1 km. od stacji Andrzejów.

W PODDEBIU są ładne mieszkania po 1 pok. z kuchnią, obok willi Brajera, 5 minut od tramwaju Tuszyńskiego.

„MERAN w KRYNICY”. Bajecznie słoneczny, cudownie położony, z największym komfortem urządzonej pensjonat w Krynicy, tuż obok Lwirodru i Nowych Łazienek. Wyśmienita kuchnia — ceny normalne.

DRUSKIENIKI, Pensjonat dr. Lewitano wej i inż. Gorinsonowej, ul. Kościuszki Nr. 2, willa Jossema, czynny od 20-go czerwca. Informacje do 20/6, tel. 17916 14117 później na miejscu.

LETNIE mieszkanie, trzy pokoje, kuchnia, Tworzyjanki przez Koluszkę w prywatnej willi, ogród, las, tenis na miejscu inform: tel. 204-88 — 9 r. — 3 pp.

Posady

MANICURZYSTKA zdolna potrzebna od zaraz. Zawadzka 8 Zakład fryzjerski

AGENCI portretowi poszukiwani. Zgłoszenia sub: „Krakus” do „Republiki”. DZIEWCZYNA do usług potrzebna. Andrzejca 28. Apteka.

POTRZEBNE wykwalifikowane stebno waczki. Zgłosić się: Fabryka Trykotów, Południowa 46.

ROBOTNIK do szyczenia, znający się na sznycach poszukiwany. Świadczenia pożądanego. „Metagraph”, Piotrkowska 110.

POTRZEBNY pracownik fryzjerski damsko-męski od zaraz. Zakład fryzjerski. Cegielniana 20.

POSZUKUJE buchaltera samodzielnego, A. M. Frydman, ul. Piłsudskiego Nr. 23. Zgłoszenia od 9 do 11 wieczór.

Nauka i wychowanie

MATURALNE egzaminy eksterniczne. Szukam partnera do wspólnej nauki. Oferty „Wrzesień”.

ANGIELSKIEGO, francuskiego i niemieckiego udziela rutynowany pedagog, Piotrkowska 85, prawa oficyna, I w., II p. na lewo.

Rozmaite

ODDAJE dwumiesięczne dziecko na własność. Łódź, ul. Wólczańska 118, u p. Baranowskich.

Zagubione dokum.

ZGUBIONO kartę mob. 70 p. p. wydaną przez P. K. U. Łódź-Miasto na nazwisko Abrama Gliklicha.

ZGUBIONA matrykuła Samaja Abramowicza, ucznia kl. I-ej żydowskiego gimnazjum.

Pończochy jedwabne

i inne, przyjmuje do reperacji. ul. 6-go Sierpnia 76, III piętro Tania, bo w prywatnym mieszkaniu.

KAPELUSZE DAMSKIE

POLECA **Salon Miod** 9 Zawadzka 9

Doktor Klinger

SPEC. CHOR. WENERYCZNYCH, SKÓRNYCH I WŁOSÓW. **Andrzeja 2.** Tel. 132-28
Przyjmuje od 9-11 i 5-8, w niedziele i święta od 10-12
Od 1-2 w Lecznicy, Piotrkowska 62.

DOKTOR H. Wołkowyski

Cegielniana № 4 (Dawniej Cegielniana 36) telefon 216-90

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych. Elektroterapia Leczenie lampą kwarcową. Przyjmuje od g. 8-2 przed p. i od 5-9 w niedziele i święta od godz. 9-1 Dla pań oddzielna poczekalnia.

To jedyny najlepszy nożyk do golenia.

Dr. Roman Bornstein

chor. wewnętrzne i nerw. **BIECHOCINEK** willa „ORMUZY”

Sąd Okręgowy w Łodzi w Wydziale Handlowym w dniu 5 czerwca 1931 r. postanowił przedłużyć okres kuratorstwa w sprawie upadłości firmy „Beting” sp. z ogr. odp. Motela Baharjera i Adolfa Sommerfelda o dalsze dni 15 t. j. do dnia 20 czerwca 1931 r.

Wobec powyższego Sędzia Komisarz masy upadłości sędzia handlowy S. Librach, wzywa wierzycieli powyższej upadłości, aby w dniu 19 czerwca 1931 r. o godz. 12-ej (rano) stawili się w Sądzie Okręgowym w Łodzi w Wydziale Handlowym przy Pl. Dąbrowskiego Nr. 5 w pokoju Nr. 15, osobiście lub przez pełnomocnika z dowodami, usprawiedliwiającymi ich wierzycielności w celu wysłuchania sprawozdania kuratora masy i wyboru kandydatów na syndyków tymczasowych.

Łódź, dnia, 11 czerwca 1931 r. J. Librach Sędzia Komisarz, Za zgodność: kurator masy upadłości adw. Stefan Łukasiewicz, Łódź, ul. Piotrkowska 97, tel. 186-75.

Nie czyńcie eksperymentów ze zdrowiem! Nie dajcie się na nic innego, rzekomo również dobrego, namówić „OLLA” to marka wypróbowana w ciągu dziesiątków lat. Także antyseptycznie spreparowana

Zawiadomienie

W środę dn. 13 b. m. ZOSTAJE OTWARTY **ZAKŁAD FRYZJERSKI** damski i męski w Hotelu „SAVOY”, Traugutta 6, pod kier. wytrawnych sił fachowych z poważaniem **JAN ZIELIŃSKI**

Dr. med. **Łagunowski** Piotrkowska 70 (róg Traugutta) Tel. 181-83
Specjalista chorób skórnych, wenerycznych i moczopłucowych. Leczenie światłem promieniami Roentgena i lampą kwarcową. Przyjmuje od 8.30 do 10.30 rano, od 1 do 2.30 pp., od 6 do 8.30 w., w niedziele i święta od 10-1. Dla pań od dzielna poczekalnia

ZAWIADOMIENIE.

Zawiadamiamy Szanownych naszych odbiorców, że posiadamy na składzie do sprzedaży mydło do prania o wysokiej technicznej wartości, marki „Pelikan”

Przemysłowo-Handlowe Zakłady Chemiczne **LUDWIK SPIESS i Syn** Spółka Akcyjna Oddział w Łodzi, PIOTRKOWSKA 107.

Redakcja i Adm. Piotrkowska 49, Godz. przyjęć Redakcji 6-7 po poł. Tel. Adm. 122.14. Tel. Red. 127-24, 136-43, 136-44, 189-00. Tłocznia: 180-80. Konto P. K. O. „Wyd. Republika” 68-148

Prenumerata „Il. Republiki” od 1 lutego 1931 roku wynosi w Łodzi 4.00 za odnośnienie do domu 40 gr., z przesyłką pocztową w kraju zł. 5.50, zagranicą zł. 10. „Express” i „Republiki” wraz z odnośnieniem 7.00 złotych.

Ogłoszenia: ZWYCZAJNE: 12 gr. za wiersz milimetry (na stronie 10-szpalt) W TEKSCIE: 50 gr. za wiersz milimetry (na stronie 4-szpalt) NA STR. LEJ z 2. — za wiersz milimetry (na stronie 4-szpalt) NEKROLOGI: 40 gr. za wiersz milimetry (na str. 4-szp.) Zarecz. Za miejsce zastrzeżone specjalna dopłata Zamiejscowe o 50 proc. Ogłoszenia specjalne o 50 proc. drożej Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada Drobne 15 gr. — Najmniejsze zł. 1.50 poszuk. pracy 10 groszy najmniejsze zł. 1.20. Ogłoszenia adwokatów ryczałtem 25 zł.

Słuszne reklamacje będą uwzględniane, o ile wniesione będą najpóźniej w ciągu tygodnia od ukazania się pierwszego ogłoszenia, lub niezwłocznie po ukazaniu się drugiego z rzędu ogłoszenia tej samej treści co pierwsze. — Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia, nie upoważniają do żądania zwrotu zapłaty lub powtórzenia ogłoszenia.

Za wydawcę: Wydawnictwo „Republika”, Sp. z ogr. odp. i redaktor odpow. Wacław Smółski. W druk. „Republiki”, sp. z ogr. odp. w Łodzi, Piotrkowska 49 i 64.